

UNIVERZITA JANA AMOSA KOMENSKÉHO PRAHA

**BAKALÁRSKE KOMBINOVANÉ
ŠTÚDIUM**

2010 – 2013

BAKALÁRSKA PRÁCA

Henrieta Lopašková

Piešťany a okolie, regionálny rozvoj

Praha 2013

Vedúca bakalárskej práce: RNDr. Antónia Dvoranová

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

**BACHELOR COMBINED (PART TIME)
STUDIES**

2010 – 2013

BACHELOR THESIS

Henrieta Lopašková

Piestany and surroundings, regional development

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:
RNDr. Antónia Dvoranová

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je mojím pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracovala samostatne. Všetku literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri spracovávaní čerpala, v práci riadne citujem a sú uvedené v zozname použitej literatúry. Fotografie v práci sú použité so súhlasom každého z autorov.

Súhlasím s prezenčným sprístupnením svojej práce v univerzitnej knižnici.

V Prahe dňa 18. 02. 2013

Henrieta Lopašková

Pod'akovanie

Ďakujem svojej vedúcej bakalárskej práce pani RNDr. Antónii Dvoranovej za odborné vedenie, pomoc, cenné rady a čas, ktorý mi počas jej vypracovania venovala. Taktiež by som sa chcela poďakovať všetkým, ktorí mi akýmkoľvek spôsobom pomohli pri spracovaní tejto bakalárskej práce.

Anotácia

Bakalárska práca sa zaoberá cestovným ruchom a službami v meste Piešťany. Je to návrh manuálu pre informačnú kanceláriu mesta. Začiatok práce sa venuje histórii Piešťan, pamiatkam a zaujímavostiam. V ďalšej časti práca opisuje kultúrne podujatia, možnosti dopravy, ubytovania, stravovania a výletov do okolia Piešťan. Cieľom práce je znovu zatraktívniť Piešťany a okolie klientom, ktorí navštevujú Piešťany a aj získaniu nových klientov, prostredníctvom vzniku regionálnej karty zliav Piestany card. Cieľom projektu Piestany card je rozvoj a napredovanie cestovného ruchu v regióne piešťanského okresu.

Kľúčové slová

Dotazníkový prieskum, história, karta Piešťan, kultúrne pamiatky, rozhovory, Piešťany, výlety, Winter.

Annotation

In the thesis we deal with tourism and services in a town of Piestany. It is a draft of a manual for town information centre. The first part of the thesis is about history of Piestany, its sights and interesting facts. The next part describes cultural events, ways of transport, accommodation, eating out and trips to Piestany surroundings. The aim of this thesis is to make Piestany and its surroundings again attractive to visitors who come to this town and to attract more visitors through establishment of regional discount card – Piestany card. The aim of the Piestany card project is development and progress of tourism in Piestany region.

Key words

Cultural sights, history, interviews, Questionnaire research, Piestany, Piestany card, trips, Winter.

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 ČO JE DOBRÉ VEDIEŤ O PIEŠŤANOCH	10
1.1 História Piešťan	10
1.2 Kultúrne pamiatky	17
1.3 Zaujímavosti Piešťan	23
2 KULTÚRA V PIEŠŤANOCH	27
3 INFORMÁCIE O DOPRAVE A CESTOVNÝCH KANCELÁRIÁCH.....	30
4 INFORMÁCIE O UBYTOVANÍ A STRAVOVANÍ.....	32
5 TIPY NA VÝLETY.....	35
5.1 Výlety východným smerom od Piešťan	36
5.2 Výlety juhozápadným smerom od Piešťan	36
5.3 Výlet na západ od Piešťan	37
5.4 Výlety na sever od Piešťan	38
6 KARTA PIEŠŤAN.....	42
6.1 Prípravná fáza, predstavenie	43
6.2 O karte, výhodách a obchodných podmienkach	44
6.3 Vyhodnotenie.....	47
ZÁVER	50
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	52
ZOZNAM OBRÁZKOV, GRAFOV A TABULEK	55
ZOZNAM PRÍLOH.....	56

ÚVOD

Mesto Piešťany patrí medzi významné kúpeľné mestá na Slovensku. Nebolo to tak vždy, Piešťany museli prejsť náročným, niekedy aj veľmi zložitým a ťažkým obdobím.

Prvá písomná zmienka o obci Piešťany je z roku 1113. Od tohto obdobia patrili viacerým majiteľom, ktorí nejavili veľký záujem o rozmach Piešťan. Rozvoj kúpeľného mestečka nastal v období, keď boli vo vlastníctve Erdödyovcov. Toto netrvalo dlho, zasiahla hospodárska kríza, ktorá zmenila i plány Erdödyovcov. Nedostatkom finančných prostriedkov boli nútení Piešťany prenajať. Za záchrancu a významnú osobnosť kúpeľného mestečka považujeme Alexandra Wintera a jeho synov, ktorý si prenajali kúpele na dlhú dobu. Postarali sa o vybudovanie kúpeľov a zvýšenie návštevnosti. Vďaka veľkej propagácii sa kúpele dostali do povedomia širokej verejnosti a stali sa svetoznámymi. Ich ciele a plány narušila vojna. Po ukončení druhej svetovej vojny boli kúpele znárodnené a dostali sa do rúk štátu. Počas tohto obdobia sa vybuďovali ďalšie moderné kúpeľné zariadenia, ktoré s obľubou využívajú kúpeľní hostia.

Po roku 1989 nastala ďalšia stagnácia mesta. Mesto Piešťany spolu s kúpeľmi sa snažili, aby sa čo najviac ľudí dozvedelo o meste. Začali organizovať rôzne podujatia, festivaly, súťaže, výstavy, ktoré získali veľkú obľubu nielen u obyvateľov mesta, ale i u ľudí z okolia a hlavne kúpeľných hostí. Dôležitú úlohu tu zohrala spolupráca verejného a súkromného sektora.

Vhodné je upriamiť pozornosť nielen na zisk, ale hlavne na spokojnosť hostí, na ich potreby, želania, záujmy. K dosiahnutiu tohto cieľa môžeme dospieť nielen vhodnou propagáciou mesta Piešťan, ale i spoľahlivosťou, atraktivnosťou a kvalitou poskytovaných služieb. Piešťany majú veľmi veľa možností, aby sa stali atraktívnym a zaujímavým mestom, a preto netreba zabúdať nato, že „Zákazník je náš pán“. Dôležitá je spokojnosť hostí. Snahou každého dobrého manažmentu je ponúknuť primeranú cenu zákazníkovi za ponúkané kvalitné služby. V mnohých prípadoch je to inak, a preto treba klásť dôraz na kvalitné

služby za prijateľné ceny a toto prispeje k dosiahnutiu cieľa, a to spokojnosti hostí.

Cieľom tejto bakalárskej práce je získanie potrebných informácií o kúpeľnom meste Piešťany na prípravu manuálu pre informačnú kanceláriu mesta. Pre tento účel sú spracované jednotlivé kapitoly, ktoré zahŕňajú popis histórie, kultúrnych pamiatok a zaujímavostí mesta. K zaujímavostiam mesta a okolia radíme prírodu, rozmanitú faunu a flóru, termálne jazierka s lekom *Victoria regia*. V ďalších kapitolách je popis pravidelných kultúrnych podujatí v meste, ktoré sú zhrnuté do prehľadnej tabuľky, ďalej prehľad ubytovania a stravovania v meste a popis výletov na zaujímavé historické miesta do okolia Piešťan.

V poslednej časti práce je popísaný súčasný stav oblastnej organizácie cestovného ruchu a potrebné vytvorenie komunikačných väzieb medzi regionálnou organizáciou turizmu a poskytovateľmi služieb a produktov v regióne. Na toto by mohol slúžiť projekt regionálnej karty zliav – *Piestany card*. V čase útlmu cestovného ruchu, je dobré spojiť sa a ponúkať hosťom služby, ktoré nájdú v ucelenej ponuke na webovej stránke projektu a ľahšie sa zorientujú pri výbere dovolenky a toho čo Piešťany ponúkajú. Keď sa spojí viac regionálnych združení, tak hostia získavajú širší prehľad a nemusia tráviť dlhý čas pri hľadaní informácií.

Viete, ktoré slovo sa v posledných rokoch zaradilo u ľudí k najobľúbenejším? Ak ste tipovali slovo „zľava“, trafili ste do čierneho. Práve touto možnosťou, projektom regionálnej karty zliav, môžeme zaútočiť na peňaženky turistov.

Bakalárska práca je rozdelená do šiestich kapitol a pri spracovávaní boli využité knižné a internetové zdroje, ktoré boli nevyhnutné, pretože neexistujú aktuálne knižné publikácie o Piešťanoch. Autorka dvoch fotografií súhlasila s ich využitím pre potreby bakalárskej práce.

TEORETICKÁ ČASŤ

1 ČO JE DOBRÉ VEDIEŤ O PIEŠŤANOCH

Piešťany ležia 86 kilometrov severovýchodne od Bratislavy, hlavného mesta Slovenskej republiky. Ležia na pravej strane rieky Váh, v severnom výbežku Podunajskej roviny, v nadmorskej výške 162 m n. m. a pod úpäťm pohoria Považský Inovec. Mestom okrem rieky Váh preteká aj potok Dubová a na juhovýchode sa rozprestiera priehradné jazero Sĺňava. Majú teplé a suché podnebie. Mesto Piešťany je sídlom okresu, ktorý má 27 obcí.

Piešťany sú vhodným miestom pre oddych, vďaka termálnym zdrojom aj miestom pre liečenie a prevenciu. Sú vhodným miestom aj na strávenie dovolenky a voľného času. Zurčiace fontány, promenádne koncerty, najväčší počet slnečných dní v roku a poletujúce čajky, to je atmosféra Piešťan. Symbolom mesta je barlolamač a symbolom kúpeľov páv.

1.1 História Piešťan

História Piešťan siaha až do praveku, keď sa v staršej dobe kamennej asi pred 80 000 rokmi pri horúcich žriedlách usídlili pravekí ľudia – lovci. O ich existencii svedčia archeologické nálezy, ktoré boli objavené v okolí Piešťan. Do povedomia verejnosti sa dostala Moravianska Venuša, ktorej vek sa odhaduje na 22 860 rokov.

Avšak prvá písomná zmienka o Piešťanoch (pod názvom Pescan) je až v zoborskej listine uhorského kráľa Kolomana I. z roku 1113. V zoborskej listine z roku 1113 je poddanská obec Piešťany spomínaná iba v súvislosti s hranicou kláštorného majetku, ktorou bola medzi Piešťanmi a Trebaticami osamelá hruška. Podľa toho Piešťany neboli majetkom kláštora. „*Je to však prvá doteraz známa písomná správa o Piešťanoch, a preto je pre ich históriu taká významná.*“ (Šípoš, 1992, s. 28).

Od začiatku 12. storočia už verejnosť pozná Piešťany, ale nie ako známe kúpele, ale iba ako poddanskú roľnícku obec. Stredovekí zemepáni sa nesnažili

v okolí termálnych prameňov vybudovať kúpeľné zariadenia. Ľudia sa kúpali v jamách vyhrabaných v okolí prameňov, ktoré boli niekedy vystlané konármi vrbiny. V stredoveku mala cirkev pozitívny vplyv na kúpeľníctvo. Kresťanské náboženstvo podporovalo milosrdenstvo, ako i ošetrovanie chorých. „*V mnohých kláštoroch stavali útulky nielen pre pútnikov, ale aj na ošetrovanie chorých. Vyvinuli sa v nich stredoveké nemocničky.*“ (Šípoš, 1992, s. 31).

Od polovice 10. storočia si Piešťany podmanil prvý uhorský kráľ Štefan. V rokoch 1241 – 1242 na plienenie Tatárov doplatili i Piešťany a okolie. „*V roku 1263 sa Piešťany dostali z majetku kráľa, prvými šľachtickými zemepánmi sa stali potomkovia rodu Hunt-Pázmaňovcov.*“ (Tamtiež, s. 33). Piešťany im patrili až dotiaľ, dokiaľ na ich majetky nezaútočil Matúš Čák Trenčiansky. Ale v roku 1299 kráľ Ondrej III. ho prinútil, aby rodu Pázmaňovcov vrátil majetky. O pár rokov neskôr sa ich zmocnil znovu. Kráľ Karol Róbert z Anjou mu ich odňal v roku 1316. Kráľovským majetkom boli až do roku 1348.

Jeho nástupcom na uhorskom tróne bol Ľudovít Veľký, ktorý daroval hrad Tematin spolu s Piešťanmi významnému uhorskému feudálnemu rodu grófov z Újlaku. Majiteľom Tematínu a Piešťan sa stal gróf Vavrinec Tót a jeho synovia z rodu Ujlakyovcov. Mikuláš z Újlaku bol majiteľom tematínskeho panstva až do začiatku 15. storočia, čo potvrdzuje v listine z roku 1453 kráľ Ladislav. Ich majetkom sú do roku 1524, kedy zomrel vojvoda Vavrinec bez priamych potomkov. Ich majetok získal kráľ Ľudovít, ktorý v roku 1524 udelil právo disponovať ich majetkom Alexejovi Turzovi z Betlanoviec.

Ďalšie zmienky o Piešťanoch ako kúpeľoch nachádzame priebežne, ale prvá písomná zmienka sa objavuje až v 16. storočí v diele Juraja Wernhera „*O podivuhodných vodách Uhorska*“. Liečivé pramene a termálne vody vzbudzovali pozornosť aj v Taliansku, Čechách a Poľsku. Lekári začali piešťanské kúpele odporúčať svojim bohatým klientom. Najkrajší obraz o liečivých prameňoch a kúpeľoch zanechal Andreas Baccius v roku 1588 v diele *O teplých prameňoch pri Piešťanoch v Uhorsku*.

Administratívnu činnosť mestečka v 16. storočí dokladá i prvý po slovensky písaný list z roku 1564, ktorý písal piešťanský richtár Valo Kudlas trnavskému magistrátu. V nasledujúcich storočiach sa tu vystriedali ďalšie šľachtické rodiny.

Piešťany od druhej polovice 16. storočia sú označované ako medzinárodné kúpele. Avšak v období tureckého plienenia i Piešťany utrpeli veľké škody a tým bolo veľmi náročné rozvíjať kúpeľný ruch okolo piešťanských termálnych prameňov.

Piešťany, i keď boli najzaostalejšie, patrili k najvyhľadávanejším slovenským kúpeľom. Veľa autorov vo svojich dielach písalo o Piešťanoch, napr. Martin Zeiller, Edward Brown, Adam Trajan z Benešova a ďalší. Adam Trajan z Benešova zanechal najucelenejší a najkrajší obraz o piešťanských liečivých prameňoch a kúpeľoch, ale i o hospodárskych a sociálnych pomeroch. V roku 1720 daroval panovník Karol IV. celé hlohovské panstvo a spolu s ním aj Piešťany rodine Erdödyovcov. *„Poddanské mestečko Piešťany bolo vlastníctvom hlohovských Erdödyovcov až do zrušenia poddanstva roku 1848. Kúpele ako súčasť regálnych práv vlastnili až do ich poštátnenia roku 1940.“* (Šípoš, 1992, s.53).

Erdödyovci sa nesnažili o výstavbu a zveľadovanie kúpeľov, i napriek naliehavým výzvam významných osobností, napr. Matej Bel, Justus Ján Torkoš. Významnú úlohu v dejinách piešťanských kúpeľov zohráva Justus Ján Torkoš, ktorý preskúmal liečivé pramene. Vyvodil logický záver: *„termálne pramene a kúpacie jamy možno uchrániť iba tak, že sa hrádzou usmerní tok Váhu.“* (Tamtiež, s.56).

„V 18. storočí za osvietenej vlády Márie Terézie sa v súvislosti s možnosťou zvýšiť hospodársku prosperitu kúpeľov v monarchii prišlo k prvej úradnej registrácii prameňov minerálnych a termálnych vôd celej monarchie.“ (Šimová, 2003, s. 23). Panovníčka Mária Terézia sa zaangažovala do problematiky využitia prírodných liečivých prameňov. Vzniklo niekoľko významných odborných prác o slovenských kúpeľoch, veľkým prínosom boli i práce profesora Johanna von Crantza, ktorý navštívil a dôkladne preskúmal piešťanské kúpele. Popísal význam piešťanských kúpeľov, možnosti využitia, ale písal i o ich zanedbanosti.

Ku koncu 70. a 80. rokov 18. storočia boli vybudované dve drevené budovy, ktoré dnes tvoria južné krídlo komplexu Napoleonských kúpeľov III. Koncom tohto storočia dochádza vďaka kúpeľnému ruchu k rozvoju Piešťan.

Za zakladateľa a budovateľa Piešťan je označovaný gróf Jozef Erdödy, ktorý zameral svoju pozornosť piešťanským kúpeľom. Počas jeho vlastníctva sa v Piešťanoch vybuďovalo viacero reštaurácií, hostincov, ubytovacích zariadení, Kasíno, dnešné Napoleonské kúpele III., liečebný dom Slovan, atď. Po jeho smrti 1824 sa rozvoj kúpeľov zastavil. Veľkým prínosom pre piešťanské kúpele bol F. E. Scherer, ktorý si „vytýčil za cieľ pozdvihnúť úroveň balneoterapie uplatnením princípov modernej lekárskej vedy a praxe.“ (Šípoš, 1992, s.74). Balneológ, lekár František Ernest Scherer je autor knihy ”O liečivých prameňoch a kúpeľoch v Uhorsku” (Lipsko 1837) a zakladateľ Vojenského kúpeľného ústavu v Piešťanoch (1863).

V 40. a 50 rokoch 19. storočia piešťanské kúpele prežívali stagnáciu. Piešťany potrebovali rekonštrukciu, boli v zúboženom stave. Erdödyovci sa snažia budovať a prestavovať piešťanské kúpele. V roku 1873 monarchiu zasiahla svetová hospodárska kríza, ktorá zasiahla i rodinu Erdödyovcov. V 70. rokoch 19. storočia návštevnosť Piešťan nedosiahla taký vzostup ako sa očakával po novej výstavbe.

Najväčší rozmach kúpeľov nastal po roku 1889, potom ako si kúpele prenajala od Erdödyovcov rodina Winterovcov. V období rokov 1889 – 1940 firma Alexander Winter a synovia zmenila kúpele na podnik medzinárodného významu a mestečko na známe kúpeľné mesto. Ich začiatky neboli ľahké, pretože kúpele vyžadovali značné investície. Na vybudovanie zámožných ubytovní nemal dostatok kapitálu, preto aby si zabezpečil plynulý tok peňazí, sa rozhodol vybudovať Robotnícky penzionát, neskôr Robotnícka nemocnica. Winterovci chceli pacientom ponúknuť i rozptýlenie a zábavu a preto vybudovali v roku 1894 Kúpeľnú dvoranu (Kursalon) s jedálňami, kaviarňou, cukrárňou, hudobnou a tanečnou sálou, čítárňou a herňou. Pre zabezpečenie úspechu a informovanosti ľudí o kúpeľoch Winterovci zostavili prvý propagačný prospekt v piatich jazykoch. L. Winter uvažoval o plagáte, ktorý by vyjadroval uzdravenie v Piešťanoch. V roku 1894 poveril mladého kresliča Arthura Heyera z Riegelovej tlačiarne o vytvorenie postavy vyjadrujúcej uzdravenie. Vytvoril skicu lámača bariel. L. Winter „dal barlolamača v Ženeve a v Haagu zaregistrovať ako ochrannú známku piešťanských kúpeľov.“ (Tamtiež, s.100).

Počet hostí sa zvyšoval a pre získanie bohatej klientely sa rozhodli vybudovať palácovitú budovu nových kúpeľov. Išlo o kúpele Františka Jozefa. Počet hostí bol v roku 1898 okolo 4897, v roku 1899 sa zvýšil na 6012, v roku 1900 bol 6529. I keď tieto kúpele boli honosnejšie, ľudia uprednostňovali staré Napoleonské kúpele. Dôvodom bola chladnejšia voda. Táto budova bola v roku 1965 zbúraná.

Piešťany sa stali hospodárskym strediskom, začala tu výstavba súkromných domov, viliek, hotelov, penziónov. V období hospodárskej krízy v rokoch 1900 – 1903 sa rozvoj Piešťan spomalil. K oživeniu došlo v roku 1904 a tým sa začala zvyšovať i návštevnosť Piešťan. Winterovci „zriadili tzv. švédsky ústav na liečebný telocvik, ktorý vybavili rozmanitými Zenderovými a Herzovými prístrojmi poháňanými elektrinou.“ (Šípoš, 1992, s.104).

Ďalším významným rozhodnutím Wintera bola výstavba nového hotela a balneoterapie, bol to hotel Thermia Palace a balneoterapia Irma. Ich slávnostné otvorenie sa uskutočnilo v máji 1912. V tomto roku bol počet kúpeľných hostí 16960. Samozrejme Winterovci nezabúdali ani na kultúrne, či športové záujmy svojich hostí, napr. plavecká škola, člnkovanie na Váhu, prechádzky na Bacchus vilu, tenisové kurty, atď.

Počas vojnových rokov Winterovci postavili liečebný objekt Pro Patriu (Za vlasť), ktorá bola vo vojnových časoch premenovaná na Vojenskú nemocnicu Červeného kríža. Liečili sa tu ranení vojaci, dôstojníci, poddôstojníci. Počas vojnových rokov bol problém s nedostatkom potravín, preto si Winterovci prenajali veľkostatkársku pôdu v okolí a dopestovali si vlastnú zeleninu, obilie, ovocie. V roku 1917 postavili Ružový mlyn (Rosamuhle).

V čase vzniku Československej republiky sa Winterovci znovu začali zaoberať myšlienkou zveľad'ovania Piešťan, napr. zavedením vodovodu a kanalizácie do celej obce, vybudovanie ochranej hrádze pozdĺž Váhu na zabránenie povodní, výstavba nových ulíc, ciest, cestného mosta cez Váh, atď. Chceli vybudovať i luxusný hotel, ktorý by preslávil Piešťany vo svete. Ich ciele však prekazila pozemková reforma. Dedinčania sa začali dožadovať aby sa odstránili Erdodyovcom vlastnícke práva na pozemky. Tým bol ohrozený i prenájom kúpeľov. Dochádzalo k nacionalizácii kúpeľov v prípade, že neboli

vo vlastníctve slovenských majiteľov. Winterovci do rozvoja kúpeľov investovali minimálne, ale ich aktivity sa zamerali na zveľaďovanie obce. Vybudovali poštový a telegrafický ústav, zaviedli vodovod a kanalizáciu do celej obce, uskutočnila sa regulácia Váhu, výstavba námestia, školy, atď. Veľmi významným krokom bolo vybudovanie letiska v Piešťanoch v roku 1927. Postavili i kúpeľný hotel Cyrilov dvor a výletnú kaviareň Červená veža s vyhliadkovými terasami. Ľ. Winter chcel začať s výstavbou najluxusnejšieho hotela v Európe, aby sa z Piešťan stali kúpele svetovej úrovne. Koncom roku 1929 bol krach na Newyorskej burze a začala svetová hospodárska kríza. Winterovci sa zamerali na väčšiu propagáciu Piešťan, nadviazali ďalšie kontakty s cestovnými kancelárkami. V roku 1933 bol cez rieku Váh postavený Sklený most.

Aj Československo zasiahla svetová hospodárska kríza. Z tejto krízy sa začalo spamätávať v roku 1934. Do piešťanských kúpeľov začali prichádzať i zahraniční hostia. Na pravom brehu rieky Váh sa nachádzalo prírodné kúpalisko Lido, ktoré navštevovalo menej majetné obyvateľstvo. V roku 1934 bolo dané do prevádzky nové kúpalisko Eva.

Erdődyovci sa v roku 1938 rozhodli predáť kúpele a pramene v Piešťanoch „*nemeckému konzorciu na čele s mníchovským pivovarníkom Bartolujemom Rehtalerom.*“ (Šípoš, 1992, s.151).

14. marca 1939 bola vyhlásená samostatnosť Slovenska. Na druhý deň, nemecké jednotky, vnikli na naše územie. Obsadili i časť piešťanského okresu, prichádzalo do Piešťan veľa nemeckých dôstojníkov.

Počas II. svetovej vojny boli Winterovci prenasledovaní kvôli židovskému pôvodu, i keď v roku 1909 konvertovali na katolícku vieru. Počas vojny bol Ľ. Winter zatknutý a odvezený do koncentračného tábora Terezín. V rokoch 1940 – 1945 bol rozvoj kúpeľov oslabený. Väčšinu kúpeľných hostí tvorili vojaci. Po ukončení vojny došlo k vyvlastneniu kúpeľov a pozemkov, a tým Ľ. Winter prišiel o prácu. Zomrel v roku 1968 vo veku 98 rokov.

Po skončení II. svetovej vojny v roku 1945 bol Piešťanom pridelený štatút mesta. Našťastie kúpele počas vojny neutrpeli veľké materiálne škody, poklesol počet kúpeľných hostí. Po vojne bolo treba zamestnať i doplniť v kúpeľoch personál. V roku 1946 vznikla Štátna hotelová škola, v ktorej sa mohli mnohí

zamestnanci kúpeľov vzdelávať. Mestskú časť Piešťan s kúpeľným ostrovom spájajú dva mosty. Peším slúži architektonicky zaujímavý Kolonádový most, južne položený Krajinský most je zaujímavý z technickej stránky stavby a slúži hlavne pre cestnú dopravu.

V roku 1947 začal znovu naplno fungovať kúpeľný cestovný ruch. Začali prichádzať hostia, ale i rekreanti, ktorých na zotavenie posielali i organizácie Revolučného odborového hnutia.

V roku 1950 došlo k premene kúpeľov na zdravotnícke zariadenie, čo znamenalo veľké zmeny aj vo vybavení kúpeľov. Vznikol nedostatok lôžok. Preto sa začalo uvažovať o ďalšej výstavbe. V roku 1960 začala rekonštrukcia Thermia Palace, v roku 1965 začala výstavba Balnea Palace s komplexnou balneoterapiou a veľkou chybou bolo zbúranie Františkových kúpeľov v roku 1965.

Balnea Palace bola daná do prevádzky v roku 1970. Začal rásť počet kúpeľných hostí, a to nielen domácich, ale aj zahraničných. Ďalšie kúpeľné centrá boli postavené v roku 1970 Balnea Grand Splendid, 1979 Esplanade.

Pre rozvoj mesta Piešťan malo veľký význam vybudovanie vodnej nádrže Slňava. V jej blízkosti bol postavený i autocamping, chatky a rekreačné zariadenie Slňava. Vďaka tomu sa zvyšovala návštevnosť nielen kúpeľov, ale i mesta Piešťany, toto zariadenie si získalo veľkú obľubu u ľudí.

Ku kultúrnemu, športovému a rekreačnému rozvoju veľmi prispela i výstavba nasledujúcich zariadení: 1952 Kino, 1959 Amfiteáter, 1969 Hotel Magnólia, 1969 Malá scéna I. Krasku na Floreáte, 1989 Mestská knižnica, športový štadión, Zimný štadión, tenisové dvorce, športové areály pri školách, chatové osady, atď.

Počet obyvateľov Piešťan sa zvyšoval a bolo treba i viacero pracovných príležitostí. Preto bola za železničnou traťou vybudovaná priemyselná štvrť, kde boli nasledovné podniky: Drevovýroba, Kovovýroba, Stavebniny, Poľnohospodárske stavby, Tesla, atď.

Vznikli i nové sídliská a to: Prednádražie, Sihot' – Juh, Dubové, A. Trajan a taktiež Floreát, kde sú postavené rodinné domy.

Piešťany patria medzi najvyhľadávanejšie slovenské kúpele, vďaka ich priaznivej polohe, množstvu kultúrnych, športových a rekreačných možností. Je tu množstvo hotelov, reštaurácií, kaviarní, cukrární, obchodov, atď. Najväčší a najúspešnejší rozvoj kúpeľov bol za čias Winterovcov. Tradícia a úspechy kúpeľov sú najmä vďaka využívaniu prírodných liečivých faktorov, a to termálnej minerálnej vody a sírneho bahna.

V Piešťanoch žili a tvorili viaceré významné osobnosti z umeleckého života. Patria medzi nich básnik Ivan Krasko, spisovateľ a dramatik Ivan Stodola, spisovateľ Gejza Vámoš, grafik a maliar Aurel Kajlich. V rokoch 1932 – 1937 tu zakladal maliarsku kolóniu Janko Alexy, ktorý sem prilákal takých majstrov štetca ako boli Martin Benka, Miloš A. Bazovský, Zolo Palugyay, Jozef Kollár, Jozef Ilečko a mnohých ďalších. Trvalé pôsobisko tu našli aj dvaja sochári – Valér Vavro a Ladislav L. Pollák. Cenným umeleckým dedičstvom zostáva tiež tvorba maliara Ctibora Krčmára. Spomedzi umelcov možno do tejto skupiny zaradiť svetoznámeho maliara a tvorcu plagátov, Alfonza Muchu a celú plejádu spisovateľov, básnikov, dramatikov, hercov a skladateľov. Dlhšie sa tu zdržiaval český botanik, univ. prof. Karel Domin, autor knihy Piešťanská květena (1931).

1.2 Kultúrne pamiatky

Piešťany majú bohatú tradíciu a históriu. Mesto a kúpele tvoria jeden organizmus, ktorý je previazaný urbanisticky, architektonicky, funkčne, kultúrne a spoločensky tak, že jedno je nemysliteľné bez druhého. Nachádza sa tu viacero kultúrnych pamiatok.

Napoleonské kúpele – ich história sa začala písať v roku 1821. Pôvodným vlastníkom kúpeľov bol gróf Erdődy, ktorý dal postaviť prvú murovanú budovu v klasicistickom štýle (dnes Napoleonske kúpele III.). V tejto budove boli vaňové kúpele s prvým piešťanským zrkadliskom. Vo vlastníctve ich rodiny boli kúpele až do roku 1889. Potom Piešťany spolu s kúpeľmi prenajali Winterovcom.

František Erdődy v roku 1861 urobil prestavbu budovy a spojil ju s Pávími kúpeľmi. Začal i s výstavbou novej budovy (dnešná budova Napoleon II), ktorá mala slúžiť pre lokálne aplikácie bahna a postavil ďalšiu budovu vaňových kúpeľov so zrkadliskom (Napoleon I). Obe boli dokončené v r. 1862. V budove Napoleon I je dnes Klub pacientov s kaviarňou a terasou. Napoleonské kúpele sa nachádzajú na Kúpeľnom ostrove a spolu vytvárajú malé nádvorie. Sú tvorené komplexom troch budov v klasickom štýle.

Vodárenská veža – sa nachádza na kúpeľnom ostrove, v blízkosti Napoleonských kúpeľov. Bola postavená v roku 1928 firmou Pittel Brausewetter. *„Osemboký hranol prechádza nad kordónovou rímsou do vpísaného valca, nad ktorým je na konzolách vysadený dvanásťboký hranol najvyššej časti, kulminujúci dvanásťosovou arkádovou galériou. Kuželová strecha je horizontálne rozdelená na 2 časti, ktoré sú od seba odsadené nízkym valcovým lampášom (lucernou).“*(Mesto Piešťany, online, cit. 2013-01-15). Radí sa medzi ukážky funkcionalistickej technickej architektúry.

Kursalón – najväčšia zachovaná budova z 19.storočia v Piešťanoch. Túto budovu dal postaviť Alexander Winter ako prvú, keď si prenajal kúpele. Autorom projektov bol architekt Ignác Alpár a stavebné práce začali v roku 1892. Usporadúvali sa tu koncerty, výstavy, spoločenské i športové podujatia. Priestory slúžili kúpeľným hosťom i obyvateľom mesta ako kaviareň, cukráreň, vináreň, tri jedálne, výčap, dve čítárne, miestnosť, v ktorej si hostia mohli zahrať na klavíri, dámsky salón. Na prvom poschodí boli izby na ubytovanie kúpeľných hostí s pekným výhľadom do parku a na riekú Váh. Je to jednoposchodová budova s dvomi átriami. Nachádza sa v mestskom parku oproti Grandhotelu Royal, dnes Slovan, v blízkosti Winterovej ulice v Piešťanoch. Celý objekt Kúpeľnej dvorany má zachovanú bohatú pôvodnú plastickú výzdobu exteriéru. V dnešnej dobe sa tu konajú rôzne spoločenské a kultúrne podujatia.

Je tu umiestnené aj balneologické múzeum, kde je expozícia archeológie, histórie a etnografie regiónu Piešťan. *„Unikátne nálezy od staršej doby kamennej z Moravian nad Váhom, z bohatých hrobov zo Stráží, nálezy z lokality "Starý*

kláštor", história mesta a využitia minerálnych vôd Piešťan, pozoruhodná expozícia ľudovej kultúry – kroje, plastiky, keramika a pôvodný starý dom so slamenou strechou.“(Muzeum.sk, online, cit.2013-01-26).

Grand Hotel Royal – v minulosti Grand Hotel Rónai (prvé pomenovanie) a potom Grand Hotel Royal, neskôr Slovan. Slávnostne otvorený bol v roku 1907. Autorom projektu bol architekt Oberländer a stavebné práce realizovala firma Durvay. Investorom stavby bol podnikateľ – budapeštiansky kaviarnik Adolf Rónai. Snažil sa konkurovať Winterovcom. Mal finančné problémy a preto tento hotel predal Winterovcom. Tento hotel patril medzi najkrajšie, najhonosnejšie, najväčšie budovy kúpeľného sadu. Hotel mal 180 izieb, elegantné zariadenie, výťah, terasy, ústredné kúrenie, kaviareň, jedáleň, elektrické osvetlenie, vodovod, zábavnú miestnosť, lodžiu, tmavú komoru a telefón. Pre samotnú budovu sú typické arkierie a vežičky situované nad hlavnou rímsou budovy a množstvo okien, terasy, arkády i lodžia. Budova je zaujímavá riešená aj z technického hľadiska. Stojí na približne 90 cm hrubej betónovej doske a vo vnútri nosných múrov stavby niektorých deliacich múrov je zabudovaná oceľová koštruktúra, ktorá tvorí akúsi kostru budovy.

Tento hotel je mimo prevádzky od roku 1985. Uvažovalo sa o rekonštrukcii hotela, ktorú mala vykonať firma Bex Bau GmbH z Viedne a piešťanská firma Stapro. Boli zverejnené i viaceré štúdie exteriérov a interiérov hotela. Doposiaľ sa z týchto plánov nič nezrealizovalo. Dodnes tento hotel chátra.

Hotel Victoria Regia – tento hotel bol slávnostne otvorený v roku 1906. Ide o klasicistickú vilu Tüköryho, ktorá pochádzajúca z 19. storočia. Na začiatku 20. storočia bola prestavaná na romantickú, historizujúcu podobu podľa návrhu architekta A. Oberländera. Táto budova je prízemná, dvojposchodová, pôdorysne i tvarovo členitá stavba. Vežičkami s cimburím, ale aj celkovým usporiadaním pripomína kaštiele a zámky historizujúcej proveniencie. Objekt za celú dobu existencie nezmenil funkciu a stále poskytuje všetky základné služby hotelového typu.

Kaplnka pri Kolonádovom moste – neogotická Kaplnka Božského Srdca Ježišovho z roku 1897, postavená o sto metrov východnejšie na pobreží Váhu. Pôvodne baroková kúpeľná kaplnka sv. Jána Nepomuckého z roku 1760 bola zbúraná koncom 19. storočia.

Obrázok 1: Kaplnka

Zdroj: Henrieta Lopašková

Vila Alexander – navrhli ju architekti A. Hegedús a H. Böhme. Stavba bola realizovaná v roku 1912. Pôvodne to bol penzión, v ktorom boli kumulované prevádzky liečebného a ubytovacieho charakteru s bývaním majiteľa. Priečelie budovy je z viacerých druhov materiálov – tehly, kovu a kamenného obkladu. Nachádza sa v centrálnej parkovej časti oproti nemocnici. V dnešnej dobe je budova rekonštruovaná a nachádzajú sa tam ambulancie praktických lekárov a lekáreň.

Barlolamač – je symbolom Kolonádového mosta a od roku 1945 i symbolom mesta. Podnet na jej vytvorenie dal Ľ. Winter. V roku 1894 poveril mladého kresliča Arthura Heyera z Riegelovej tlačiarne o vytvorenie postavy vyjadrujúcej uzdravenie. Heyer mu o pár dní predložil skicu muža lámajúceho barlu. Ľ. Winter si tento znak dal okamžite patentovať. Sochu navrhol Robert Kühmayer. Odliata je z bronzu u firmy Barták Praha a na moste bola osadená v roku 1933.

Thermia Palace a Irma – koncom roku 1909 sa Ľudovít Winter rozhodol postaviť luxusný a reprezentačný hotel. Architektom tohto hotela bol Armin Hegedús, Nachádza sa na kúpeľnom ostrove a patrí medzi najimpozantnejšie a najkrajšie kúpeľné stavby, predstavuje ubytovaco-liečebný komplex. Výstavba začala na jeseň roku 1910. Prvého mája 1912 bol otvorený moderný komplex prepychového kúpeľa Irma, spojeného vykurovacou chodbou s ubytovacím zariadením – palácovitým hotelom Thermia Palace. V súčasnosti je plne klimatizovaný päťhviezdičkový secesný kúpeľný hotel. V roku 2006 bol tento hotel rekonštruovaný. Názov hotela Thermia navrhla manželka Alexandra Wintera a slovo Palace pridal Ľudovít Winter. Názov mal symbolizovať lokalizáciu hotela v známych termálnych kúpeľoch a jeho napojenie na kúpele. Kúpeľný dom Irma bol pomenovaný podľa Army Erdödyovej, manželky vtedajšieho majiteľa kúpeľov Imricha Erdödyho.

Kolonádový most – tiež sa nazýva ako Sklený most. Patrí medzi najdlhšie kryté mosty na Slovensku. Prekenuje rieku Váh s dĺžkou 141,8 metrov a spája Kúpeľný ostrov s mestom. Most je pozdĺžnou stenou rozdelený na severnú a južnú stranu, ktorá slúži aj ako solárium. Nápad vytvoriť takýto most patrí Ľudovítovi Winterovi, nájomcovi piešťanských kúpeľov. Chcel vytvoriť most s úzkou vozovkou, pred nepriazňou počasia krytými chodníkmi a so zakomponovanými obchodmi. Stavba bola realizovaná firmou Pittel a Brausewetter v rokoch 1930 – 1933. Umelecká výzdoba skiel, je dielom Martina Benku. Spodnú časť naprojektoval švajčiarsky inžinier Schwartz a architektúra nadstavby je dielom Emila Belluša. Na priečeliach mosta sú nápisy symbolizujúce uzdravujúcu silu kúpeľov. Navrhol ich historik Daniel Rapant. Zo strany mesta je nápis Saluberrimae pistiniensis thermae (Najuzdravujúcejšie piešťanské kúpele), zo strany ostrova je zase umiestnený biblicky známy nápis Surge et ambula (Vstaň a choď).

Krajinský most – bol projektovaný v rokoch 1930 – 1931 J. Činčerom A I. Grebenikom. Železobetónová konštrukcia cestného mosta má sedem polí. Vešadlové rozpätie oblúka má 52 m, ostatné polia majú dĺžku 29 m. Spojitá

doska nesúca vozovku je v širšom poli zavesená na bočných železobetónových oblúkoch, v užších poliach podopieraná spodnými oblúkovými doskami. Tento most bol v apríli 1945 poškodený ustupujúcimi fašistickými vojskami. Ale ihneď bol rekonštruovaný. Jeho nevýhodou je, že je úzky.

Obrázok 2: Krajinský most

Zdroj: Henrieta Lopašková

Vila Lóger – sa nachádza pri Sklenom moste. Ide o dvojposchodový členitý objekt, v niektorých častiach aj jednoposchodový alebo prízemný, sčasti podpivničený s množstvom rozmanitých výstupkov a exteriérových tvarov, skomplikovanou strechou. V dnešnej dobe je to internát SPŠE.

Vojenský kúpeľný ústav s vilou Isabela – bol založený v roku 1863 významným lekárom, balneológom európskeho mena Františkom Ernestom Schererom. Sú druhými najstaršími kúpeľmi v Piešťanoch. Slúžil ubytovaniu a stravovaniu kúpeľných pacientov z radov príslušníkov armády.

V r. 1908 – 1909 vybudovali solitérnu vilu Izabela. *„Za svoju povest' vďaka predovšetkým unikátnym prírodným liečivým zdrojom, ako je termálna voda, horúce pramene s vysokým obsahom síry a bahno s veľkou tepelnou vodivosťou a vysokou redukčnou schopnosťou. Kúpeľný ústav Piešťany sa zameriava na liečbu všetkých foriem zápalových a degeneratívnych reumatických chorôb, funkčné poruchy chrbtice, poúrazové stavy a stavy po ortopedických operáciách a tiež sa venujú prevencii a regenerácii.“*(Kúpeľný ústav F. E. Scherera Piešťany, online, 2013-01-16).

Piešťanská meteorologická búdka – je situovaná doparku A. Kmeťa, v blízkosti vily Astoria a Kolonádového mosta. postavená bola na prelome 19. a 20. storočia.

1.3 Zaujímavosti Piešťan

Príroda Piešťan a okolia – v údolí Váhu označovanom ako Dolnovážska Niva ležia Piešťany. Z hydrologického hľadiska sú najznámejšie termálne pramene. Vďaka nim sa stali Piešťany kúpeľným mestom. Región Piešťan patrí medzi najteplejšie klimatické oblasti. Fauna a flóra Piešťan je veľmi rozmanitá.

Parky v Piešťanoch sú rozložené po oboch stranách Váhu a nerozlučne patria ku Piešťanom. Po ľavej strane Váhu sa rozprestiera tzv. kúpeľný park, ktorý je v správe Slovenských liečebných kúpeľov, a.s. Z centra mesta je prístupný pešo cez Kolonádový most. Dá sa k nemu dostať aj cez Krajinský most, ktorý však slúži predovšetkým automobilovej doprave. Na pravej strane Váhu sa nachádza mestský park. *„Oba parky vybiehajú do menších plôch verejnej zelene severojužným smerom a spolu s pouličnou zeleňou tvoria „plúca mesta.“* (Piešťanské informačné centrum, online, cit. 2013-01-09). Bohatstvo a pestrosť piešťanských parkov si zaslúžia pozornosť, prechádzky v príjemnom a zdravom prostredí parkov poskytujú pre návštevníkov kúpeľov, rovnako ako pre obyvateľov mesta, príjemné osvieženie, odpočinok a relax. Oboznámenie sa s najrozmanitejšími drevinami z viacerých kontinentov, ktoré budú spomenuté v ďalšej časti, môže rozšíriť naše poznatky a vedomosti o prírode aj o tomto nevyhlásenom arboréte v Piešťanoch.

„Od roku 2004 je Chránený areál Sĺňava zaradený do Národného zoznamu chránených vtáčích území. Zároveň sa táto lokalita dostala aj do Národného zoznamu území európskeho významu NATURA 2000.“ (Piešťanské informačné centrum, online, 2013-01-10).

Stromy v Piešťanoch – stromy v piešťanských parkoch poskytujú ľuďom estetický zážitok aj priestor na oddych, skvalitňujú životné prostredie a sú

neodmysliteľnou súčasťou kúpeľného mesta. Z množstva piešťanských stromov je popísaných aspoň niekoľko takých, ktoré sú pôvodom či vzhľadom výnimočné a ich výskyt je na Slovensku vzácnosťou.

- Platan javorolistý – strom môže vyrásť až do výšky 40 m. Jeden z obrov rastie aj za hotelom Thermia Palace. Platany majú tvrdé drevo a sú charakteristické mapovitou škvrnitosťou kmeňov.
- Magnólia soulangeova – strom je pomenovaný na počesť riaditeľa francúzskej botanickej záhrady Pierra Magnola, kde v roku 1826 vznikol. Magnólia je opadavý veľký ker alebo viackmenný stromček. Kvety majú farbu bielu alebo ružovú. Tieto stromy nájdeme pri hoteli Slovan, aj pri hoteloch Thermia Palace a Balnea Splendid.
- Ginko dvojlaločné – je prastarou kultovou rastlinou Ďalekého Východu, bola pestovaná v blízkosti sídiel a kláštorov. Listy ginka sa na jeseň vyfarbujú na banánovo žlté, plody veľkosti čerešne dozrievajú len v blízkosti otcovskej a materskej rastliny. V Piešťanoch je krásny strom ginka pri termálnych jazierkach.
- Jaseňovec metlinatý – pochádza zo suchých údolí riek východnej Ázie. Listy má na jeseň červené a kvety má žlté v letných mesiacoch jún a júl. Tieto stromy môžeme nájsť pri kaplnke pred Kolonádovým mostom.
- Topoľ čierny – je rozšírený po celej strednej Európe. Dožíva sa veľa rokov a dosahuje výšku 30 m. Najstaršie a veľmi cenné kusy sú pred hotelom Máj a v blízkosti Lodenice, majú vek až 150 rokov a obvod kmeňa 5 m.

Orchidey Piešťan a okolia – divorastúce orchidey majú v regióne Piešťan najväčšie zastúpenie v rámci Slovenska a sú to orchidey vstavačovité. Ich veľkosť je od niekoľkých centimetrov až po jeden meter. Orchidey rastú na celej zemeguli, rastú všade tam kde žijú ľudia. Najlepšie sa im darí v čistom a nezamorenom prostredí. Niektoré orchidey rodu *Ophrys* spolupracujú

so živočíšnym svetom, keďže nie sú samoopelivé. V regióne Piešťan za posledné roky pozorujeme nebývalý prírastok orchideí. Zvýšilo sa celkové množstvo aj počet druhov. Presádzanie do záhrad je trestné, sú totiž chránené.

Zvláštnosťou orchideí je časté kríženie, ktoré sa vyskytuje hlavne na lokalitách vitálnych populácií krížiacich sa druhov. Vzácnosť a krása orchideí je dôvodom pre ochranu nielen samotných jedincov, ale aj ich biotopov. *„To, či sa tieto zvláštne a krásne rastliny zachovajú aj pre nasledujúce generácie bude závisieť od našej schopnosti vedieť oceniť hodnoty, ktoré sú ukryté v prírode.“*(Piešťanské informačné centrum, online, cit. 2013-01-12).

Pri vyhľadávaní v prírode sa môžeme stretnúť s Červenohlavom obyčajným súkvetie je červené, fialové, ružové i biele. Kvitne začiatkom mája na vápenatých i kyslých pôdach. Červenohlav ihlanovitý, je krajší a vzácnejší ako predchádzajúci druh, má sýto ružovú až lilavú farbu, kvitne v júni a rastie na suchomilných lúkach. Ďalším druhom sú prilbovky, biela, dlholistá a červená, tá je z nich najozdobnejšia. Ďalším druhom rastúcim v okolí je kruštík, tých je známych 9 druhov, kruštík neskorý, kruštík futákov, kruštík širokolistý pravý, drobnolistý a mnoho ďalších.

Termálne jazierka v Piešťanoch – myšlienka vybudovať termálne jazierka na Kúpeľnom ostrove skrsla podľa historikov v hlave bulharského excára Ferdinanda I. Coburga, ktorý bol veľkým milovníkom prírody a bol aj častým návštevníkom Piešťan. Pri prechádzke s I. Winterom mu povedal túto ideu. Táto myšlienka sa mu páčila a v rokoch 1934 – 35 sa pustili do jej realizácie. Ide o tri väčšie jazierka, ktoré sú situované tesne vedľa seba a každé je trochu inak zariadené. Do jazierok vteká termálna voda obsahujúca okrem iného aj veľké množstvo síry. *„Z rastlín sú v jazierkach zastúpené rôzne druhy lekien a lotosov, viktória kráľovská, puškvorec, pálka, praslička, kosatec. V blízkom okolí rastie bambus. Okraje zdobia rôzne okrasné kvety.“*(Piešťanské informačné centrum, online, cit. 2013-01-21).

V jazierkach dlhodobo prežívajú iba gupky, molinérie, mečovky, koi kapry a karasy. Najviac je v jazierkach čiernych rybičiek, to sú molinérie.

Nachádzame tu nádherné lekná a najväčšie je tropické lekná „Victoria regia“, ktoré dostalo meno po anglickej kráľovnej Viktórii, zvané aj Viktória kráľovská.

Termálne jazierka sú krásne v každom ročnom období a v každej časti dňa. Jazierka bývajú cieľom prechádzok pre hostí aj pre domácich. Tieto vodné plochy, plné života, sa už dávno stali jedným zo symbolov nášho mesta.

Motýle Piešťan – oblasť Piešťan je zaujímavá svojimi prírodnými krásami, faunou a flórou. Významnou súčasťou ekosystémov je aj motýlia fauna, ktorá sa vyznačuje veľkou pestrosťou druhov. Vzhľadom na to, že sa tu nachádzajú vhodné klimatické podmienky, sú tu lúčne a lesné spoločenstvá, ktoré sú domovom ohrozených motýľov a vzácných druhov v rámci celého Slovenska. Fauna motýľov Piešťan a okolia je bohatá na významné a zaujímavé druhy. Dúhovec menší, modráčik čieročiarový, perlovec malý, ohniváčik veľký – to je pár druhov, ktoré tu žijú.

2 KULTÚRA V PIEŠŤANOCH

Piešťanskí návštevníci hľadajú v meste oázu ticha a symfóniu hudby. Mesto v spolupráci s kúpeľmi usporadúvajú koncerty vážnej hudby, operety, jazzové podujatia, folklórne programy a výstavy. Koncerty populárnej hudby, rockových kapiel, country hudby, festival tanečnej hudby, kde sa zide vyše 150 DJ z celého sveta, usporadúvajú agentúry v spolupráci s mestom.

Koncerty rôznych žánrov v letných mesiacoch bývajú pod holým nebom v Hudobných pavilónoch v mestskom parku a na kúpeľnom ostrove, ktoré sú bezplatné.

Znejú tam známe diela vážnej hudby, operné a operetné árie, dychové promenádne koncerty, etno hudby a folklór. Hudba v Piešťanoch vytvára neopakovateľnú atmosféru, prináša radosť a harmóniu.

Mestské kultúrne stredisko organizuje Otvorenie kúpeľnej sezóny, ktoré je obľúbené u obyvateľov Piešťan aj návštevníkov. Je to tradičné podujatie, ktoré už takmer 20 rokov oficiálne otvára letnú sezónu. Program otvorenia je pre všetky vekové kategórie, je to slávnostný sprievod mestom, krst prameňov prezidentom republiky, primátorom mesta a kňazom a množstvo ďalších sprievodných aktivít.

Národná súťaž v aranžovaní kvetov býva v septembri, je organizovaná mestom Piešťany, Slovenskými liečebnými kúpeľmi Piešťany a SOŠ záhradníckou Piešťany. Sprievod kvetinových alegorických vozov je mimoriadne pútavý pre obyvateľov aj návštevníkov mesta, je to tradičná rozlúčka s letnou sezónou v Piešťanoch.

Množstvo koncertov, akcií a vystúpení, ktoré sa konajú pravidelne v Piešťanoch boli zhrnuté do tabuľky:

Tabuľka 1 : Prehľad kultúrnych podujatí v Piešťanoch

Prehľad podujatí	Miesto konania	Termín
Otvárací koncert sezóny promenádnych koncertov	Hudobný pavilón Harmony Kúpeľný ostrov	1.5.
V. ročník – Tradičné ľudové umelecké remeslá	Kúpeľný ostrov	máj
Zázračný oriešok. Kniha v rozhlase – rozhlas v knihe.VIII. ročník festivalu rozhlasových rozprávok	MsK MP, kultúrne inštitúcie a ZŠ na území mesta	máj
International jazz Piešťany 2013 – Festival Doda Šošoku	Kursalon, Dom umenia, Hudobný pavilón	jún
Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny, 21. ročník	Kúpeľný ostrov, územie mesta, mestský park	začiatok júna
Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny – Slávnosť žehnania prameňov	Kúpeľný ostrov	jún
Promenádne koncerty	Hudobný pavilón	letné mesiace
Ľudia a ulica, výstava veľkoformátových fotografií	Exteriéry mesta	júl a august
Concours d´ elegance – Piešťanské Zlaté stuhy 2013	Kúpeľný ostrov	druhý víkend v júni
58. Piešťanský festival, medzinárodný hudobný festival	Dom umenia, SC SLK,a.s.	jún - júl
Socha a Objekt, XVIII. výstava sôch v exteriéri	Kúpeľný ostrov	jún - september
Socha Piešťanských parkov, 31. ročník	KSC Fontána, mestský park	júl, august
TOPFEST 2013– 10. ročník hudobného festivalu	Letisko Piešťany	posledný víkend v júni
VII.ročník, Majstrovské spevácke kurzy Petra Dvorského	Kúpeľný ostrov, Harmony	týždeň v júli
Bažant kinematograf, 11. ročník	Hudobný pavilón v ms. parku	týždeň v júli
Punkáči deťom – VI.ročník benefičného punkového festivalu	Kemping Lodenica	tretí víkend v júli

Grape festival hudobný festival	Letisko Piešťany	víkend v auguste
Organové dni, medzinárodný organový festival, XIV. ročník	Kostol sv. Cyrila a Metoda, Dom umenia	august
Lodenica 2013, hudobný festival	Kemping Lodenica	vikend v auguste
8. medzinár. filmový festival Cinematik Piešťany	Dom umenia, KSC Fontána Malá scéna, MsKS Bar Cinematik	týždeň v septembri
Victoria Regia, 20. ročník národnej súťaže vo viazaní a aranžovaní kvetov	Stredná odborná škola záhradnícka	september 3 dni
Victoria Regia, 20. ročník Kvetinové korzo – kvetinový alegorický sprievod	Kúpeľný ostrov mestský park	september sobota
PARK FOTO, VIII. ročník	Plenér mestského parku	september, 1 deň
YOUNG ART SHOW, 6.ročník	Dom Umenia	október
Piešťanské rendezvous, 15. ročník česko-slovenského divadelného festivalu	Dom umenia	október
Astrofilm, 7. ročník	KSC Fontána	október, 2 dni
Pol'ovnicke slávnosti, Svätohubertská omša, sprievod, šarkaniáda Dni sv. Huberta	Kúpeľný ostrov	október

Zdroj: Mesto Piešťany, online, cit. 2013-01-31

3 INFORMÁCIE O DOPRAVE A CESTOVNÝCH KANCELÁRIÁCH

Informácie o doprave – svojou polohou sú Piešťany ľahko prístupné autom, vlakom, autobusom, aj lietadlom. Piešťanmi prechádza diaľnica D1, ktorá vedie z Bratislavy do Košíc, nie je síce dokončená na všetkých úsekoch, ale nadväzuje na medzinárodnú cestnú sieť na Viedeň a Brno.

Cez Piešťany vedie aj medzinárodná železničná trať s prepojením na Budapešť, Varšavu a Viedeň. Blízko železničnej stanice je aj autobusová stanica, s prímestskými a diaľkovými linkami. Piešťany disponujú aj letiskom, je to medzinárodné letisko. V súčasnosti slúži pre pravidelné medzinárodné charterové lety pre hostí do/z piešťanských kúpeľov a nepravidelnú dopravu cestujúcich a nákladného carga. Najnovšia informácia je veľmi pozitívna pre letisko aj pre hotely. *„Po päťročnej prestávke obnoví cestovná kancelária EuroMed pravidelnú linku z piešťanského letiska. Po fáze konsolidácie vsádza totiž na rast v oblasti kúpeľného cestovného ruchu. EuroMed doteraz ročne priviezol do Piešťan okolo tritisíc klientov. Vďaka obnoveniu letov by chcel viac.“* (PNky.sk, online, cit. 2013-01-09).

V Piešťanoch premáva aj mestská doprava, ktorá v pravidelných intervaloch spája odľahlejšie časti mesta s centrom. Prímestská doprava zabezpečuje spojenie s príslušnými obcami z okresov Piešťany, Nové Mesto nad Váhom, Trnava a Topoľčany.

Informácie o cestovných inomingových kanceláriách – v Piešťanoch pôsobí viacero cestovných kancelárií a agentúr. *„Inomingová – prijímacia cestovná kancelária, cestovná agentúra môže pripraviť a zorganizovať ponuku služieb v prijímajúcej destinácii. Tento subjekt má výhodu, že pozná miestne podnikateľské prostredie dodávateľov služieb. Ďalšia výhoda spočíva v znalosti miestnych atraktivít, ktoré sú zaujímavé pre potenciálneho klienta.“* (Novacká, 2010, str.77).

V zmysle definície môžeme za inomingové CK/CA považovať len tri – Fifo travel, Ivco travel a Flex travel. Tieto tri sa zameriavajú na poskytovanie

služieb a sprostredkovávanie požiadaviek zahraničných klientov v oblasti ubytovania, liečebných pobytov, incentívnych zájazdov, organizovania konferencií, fakultatívnych výletov, návštev atraktívnych športových a kultúrnych podujatí, organizovania slovenských večerov a vínnych degustácií, výlety loďou a mnoho iných aktivít, o ktoré klienti prejavia záujem.

Incomingové CK môžu ponúkať širokú diverzifikáciu produktov, ale v prvom rade musia byť flexibilné v ich vytváraní. Cestovné kancelárie by mali ponúkať kvalitné služby. Na prvom mieste si musia získať dobré postavenie na domácom trhu a následne na medzinárodnom trhu.

4 INFORMÁCIE O UBYTOVANÍ A STRAVOVANÍ

Ubytovanie , hotely, kúpeľné hotely, penzióny – pod priaznivú dynamiku rastu sektora služieb v Piešťanoch sa podpísali prírodné a kultúrne atrakcie v okolí mesta, ale najmä kúpele, založené grófom Erdödom začiatkom 19. storočia. Odvtedy ich navštívilo mnoho známych osobností histórie i súčasnosti. Zdravie si tu utužoval aj cisár František Jozef s manželkou Sissi, bulharský cár Ferdinand I., maharadžovia z Indie a Malajzie či prezidenti a diplomati najrozličnejších štátov sveta.

Hotelový komplex Balnea Esplanade Palace**** je situovaný v príjemnom prostredí parku, v centrálnej časti Kúpeľného ostrova. Hostí tu privíta pokoj a krásna zeleň. Hotelová časť je priamo prepojená s balneorehabilitačným centrom, v ktorom je poskytovaná komplexná liečebná starostlivosť. Okrem toho komplex ponúka atraktívne služby i pre ľudí v aktívnom veku, ktorí hľadajú relax a zábavu v jedinečnom prostredí Kúpeľného ostrova. Priamo v hoteli je nový vodný a saunový svet ponúkajúci množstvo vodných atrakcií – masážne trysky, jacuzzi, chrliče a relaxačné ležadlá. S vodným svetom je priamo prepojený saunový svet s infra saunou, parným kúpeľom, fínskou saunou, soláriom a relaxačnou zónou.

Hotelový komplex Balnea Grand Splendid*** je na jednej strane prepojený s balneorehabilitačným centrom a na strane druhej so Spoločenským centrom, kde bývajú výstavy a koncerty. Súčasťou sú tiež 2 bazény – vonkajší a vnútorný. V tesnej blízkosti hotelového komplexu je situovaný moderný golfový areál, v priestoroch ktorého sa nachádza indoor golf centrum, kde je možnosť vyskúšať si golf na golfových simulátoroch najvyššej kvality, pozrieť si športové prenosy z celého sveta pri káve či džúse, k dispozícii je požičovňa golfových potrieb aj golfový obchod.

Hotel Thermia Palace***** je situovaný v čarovnom prostredí kúpeľného ostrova. Hotel je spojený s liečebným domom Irma, kde sú podávané liečebné procedúry. Súčasťou hotela je termálna voda a liečivé piešťanské bahno, ktoré sú základom pri liečbe pohybového ústrojenstva a ďalších chorôb, ktoré

sa liečia v kúpeľoch Piešťany. Súčasťou hotela je vonkajší bazén s liečivou termálnou vodou otvorený celoročne. Hotel Thermia Palace ponúka služby pre náročnú klientelu.

Na kúpeľnom ostrove sa ešte nachádza hotel Pro Patria**, ktorý je bezbariérový. V meste sa ešte nachádzajú hotel Jalta** a dependance Smaragd a Villa Berlin. Kúpeľné procedúry sú poskytované na kúpeľnom ostrove v Napoleonských kúpeľoch.

V meste sa nachádza hotel Magnólia****. Súčasťou hotela je aj presklený bazén a sauna. Hlavnými výhodami hotela Magnólia je jeho okolie, blízkosť termálnych kúpalísk, flexibilné priestory na školenie a vybavenie pre pobyty s deťmi. Je zvlášť vhodný pre relaxačné pobyty a firemné akcie. V meste ďalej nájdeme hotel Satelit***, Park Avenue****, Sandor Pavilon****, hotel City***, hotel Pavla****, hotel Park***. Všetky tieto hotely majú wellness centrá pre svojich klientov a snažia sa zaujať aj výbornou kuchyňou. Dajú sa v nich usporiadať rôzne prezentácie, kongresy a stretnutia.

Na Červenej veži sú vybudované 2 hotely, hotel Patrícia**** a hotel Panoráma****. Tieto zaujmú klientov aj výhľadom na prekrásnu scenériu mesta Piešťany a priľahlého okolia.

V prekrásnej tichej oddychovej časti Sĺňava, asi 400 m od jazera Sĺňava, sa nachádza budova s príjemnou rodinnou atmosférou - hotel Máj****. Hotel ponúka svojim hosťom veľké množstvo rehabilitačných a liečebných programov s vlastnou lekárskou starostlivosťou. Hotel je bezbariérový a má krytý bazén. Ponúkajú tu jedlá slovenskej aj zahraničnej kuchyne.

Ponuku ubytovania dopĺňajú penzióny, s nadštandardnými službami, izby sú vybavené na úrovni. V penziónoch nájdeme k dispozícii saunu a vírivku. Sú to penzióny Zachej, Diana, Benátky, Bodona, Rybársky Dvor, Pod vežou a Hellene relax club.

Reštaurácie, pizzerie a kaviarne – v Piešťanoch sa nachádza množstvo reštaurácií, ktoré ponúkajú hosťom výber nielen zo slovenskej kuchyne, ale aj z množstva zahraničných kuchýň. Sú to samostatné reštaurácie, aj hotelové reštaurácie, ktoré majú ponuku a la card. Niektoré sa vyprofilovali na špičku,

ako reštaurácia Le Grifon, ktorá je vyhľadávaná domácimi aj zahraničnými klientmi.

Ponuka pizzerií je veľmi široká, niektoré majú reštauračné sedenie, terasy s obsluhu, ponúkajú pizzu do ruky a niektoré majú len rozvoz.

Kaviarne s ponukou káv z celého sveta sa striedajú s cukrárňami. Novú ponuku má cukráreň Monsalvy, ktorá ako prvá prišla aj s ponukou kurzov pečenia, ponukou horúcej čokolády, čokoládového fondue a netradičných zákuskov.

Mesto je popretkávané množstvom kaviarní, cukrární a reštaurácií, kde sa v zime príjemne sedí pri horúcom čaji a vínu a v letných mesiacoch na terasách pri chladených nápojoch.

5 TIPY NA VÝLETY

Piešťany okrem liečenia ponúkajú aj veľa možností na využitie voľného času. Vďaka svojej polohe majú ideálne podmienky na pešiu turistiku a cykloturistiku. Priamo v meste aj v okolí nájdeme veľa chodníkov a ciest vhodných na turistiku aj in-line korčuľovanie. Okolie Piešťan ponúka veľa zaujímavých lokalít na spoznávanie krás prírody a histórie.

Malá a Veľká pec sa nachádzajú v obci Prašník asi 13 km od Piešťan. Malá Pec je tvorená krasovým územím s množstvom skalnatých útvarov. Je to ako vytvorená skalná brána v pieskovci. Prírodná pamiatka Veľká pec je verejnosti voľne prístupná, približne 15 metrov dlhá jaskyňa a taktiež je to miestny kopec. Je zároveň dôležitou archeologickou lokalitou z obdobia paleolitu a našlo sa tu množstvo fosílnych nálezov. Vrcholom kopca a okolo vchodu do jaskyne prechádza chodník.

Vodná nádrž Čerenec sa rozprestiera približne 2 kilometre nad obcou Vrbové a 1km od obce Prašník. Priehrada vybudovaná na potoku Holeška má 46 ha a využíva sa na kúpanie i rybolov.

Areál Rybník Bašovce sa nachádza v obci Bašovce 10 km od mesta Piešťany. Areál má 1,5 ha a celoročne ponúka pre svojich zákazníkov radu športových aktivít a oddychových atrakcií. Veľmi obľúbenou športovou činnosťou je adrenalínová lanová dráha, zatiaľ jediná na Slovensku, vedúca nad vodou – nad rybníkmi, ktorá zabáva hostí už tretí rok. V tomto areáli je reštaurácia, ktorá je obľúbená domácimi aj hosťami, pretože je tu možnosť lovenia rýb, ktoré hneď po výlove pripravuje kuchár priamo pred hosťom.

Približne 20 km od mesta Piešťany v pohorí Považský Inovec sa nachádza Lyžiarske stredisko Bezovec. Stredisko ponúka návštevníkom 6 zjazdových tratí s celkovou dĺžkou 3,4 km a 4 vleky. Toto stredisko obľubujú rodiny s deťmi, je vhodné pre začínajúcich lyžiarov.

To je niekoľko tipov v bodoch a ďalej nasleduje pár tipov na výlety do okolia Piešťan, kde sa dá športovať aj stráviť pekné chvíle s priateľmi.

5.1 Výlety východným smerom od Piešťan

Čertova pec – vzdialenosť od Piešťan je 11 km, je to výlet vhodný pre peších turistov, veľmi vhodný pre horských cyklistov a prístup je aj autobusom a autom. Je to jaskyňa, ktorá je považovaná za najstaršie jaskynné osídlenie na Slovensku a je chránenou prírodnou pamiatkou. Je obojstranne priechodná a dĺžku má 27 metrov. Predstavuje vzácnu archeologickú lokalitu. Jaskyňa sa nachádza na úpätí vrchu nad Lipovcom. Blízko je aj motorest Čertova pec, parkovisko, detské ihrisko a ohrada so zvieratkami.

Ducové – vzdialenosť Ducového je 7 km od Piešťan. Na výlet je možné ísť autom, autobusom a bicyklom. V obci sa nachádza pahorok Kostolec, z archeologického hľadiska patrí medzi významné slovenské lokality. Je to Národná kultúrna pamiatka. Na vrchu Kostolca sa každému naskytne nádherný pohľad. V polovici 10. storočia bol sídlom veľkomoravského veľmoža. Z tých čias tu môžeme vidieť konzervované múry objektov rotundy, priestory, ktoré obopína palisádové opevnenie. Toto opevnenie bolo rekonštruované.

5.2 Výlety juhozápadným smerom od Piešťan

Vrbové – je vzdialené od Piešťan 11 km. Je prístupné, autom, autobusom, bicyklom. Je to stará osada, z roku 1332, keď bola súčasťou Čachtického hradu. Práva mesta získalo v roku 1437. Vrbové je známe ako rodisko cestovateľa Mórica Beňovského, ešte dnes je možné obdivovať kúriu zo 17. storočia v ktorej sa narodil. Prináleží mu viac prvenstiev a najznámejší je ako prvý kráľ zjednoteného Madagaskaru. Vo Vrbovom môžeme navštíviť katolícky kostol sv. Martina zo 14. storočia, kaplnku sv. Rocha z 19. storočia, kláštor PIA XI, katolícky kostol sv. Gorazda, evanjelický kostol a židovskú synagógu, ktorá žiaľ nie je sprístupnená ani opravená. Zaujímavosťou Vrbového je veža – zvonica z roku 1832, ktorá sa po dažďoch v roku 1930 naklonila, odklon je 99 cm a preto ju volajú aj slovenská Pisa.

Smolenice – Smolenický zámok je vzdialený 45 km od Piešťan. Prístup je najlepším autom, pre zdatnejších aj bicyklom. História siaha do 14. storočia a ako hrad bol súčasťou Českej cesty. Jeho dnešná podoba vznikla prestavbou hradu, ktorý bol spustený na zámok. Túto prestavbu robili majitelia Pálffyovci. Po druhej svetovej vojne zámok prevzal štát a stal sa letným sídlom SNR. V dnešnej dobe sa môžeme poprechádzať po parku, prezrieť si aj časť sprístupnených interiérov. Od brány po vežu je 156 schodov.

V Smoleniciach sa narodil Štefan Banič – vynálezca padáka. Na jeho rodnom dome je odhalená pamätná tabuľa. Blízko Smoleníc je jaskyňa Driny. Objavenie jaskyne sa pripisuje viacerým, ale „záhadnú dieru na Drinkovom vrchu miestni občania poznali už v 19. storočí. Do hlbších častí závrtového komína prenikli J. Banič a I. Vajsábel v roku 1930.“ (Správa slovenských jaskýň, online, cit. 2013-01-08).

Dobrá voda – vzdialenosť od Piešťan je 33 km. Najvhodnejšia cesta je autom alebo autobusom. Zrúcanina hradu leží v hustom poraste severne od obce. Na prelome 13. a 14. storočia vznikol tento hrad ako pohraničný strážny hrad nad obchodnou cestou cez hrebeň Malých Karpát. V minulosti patril hrad Matúšovi Čákovi Trenčianskemu, ktorému patrilo vyše 50 hradov od Vyšehradu až po Tatry. Po výmene viacerých majiteľov či už predajom alebo vojenským zásahom, sa stali vlastníkmi Erdödyovci v 16. storočí. Za ich vládnutia začal hrad chátrať. V 18. storočí hrad vyhorel a odvtedy chátra. V dnešnej dobe na Dobrej vode môžeme navštíviť pamätnú izbu Jána Hollého, kostol narodenia Panny Márie, kaplnku Najsvätejšej Trojice a židovský cintorín.

5.3 Výlet na západ od Piešťan

Košariská - Bradlo – vzdialenosť od Piešťan je 30 km. Najlepšia cesta je autom, možné je použiť aj autobus alebo horský bicykel.

Tieto lokality sú zviazané menom Milan Rastislav Štefánik. V obci Košariská sa narodil a je tu aj múzeum M. R. Štefánika, ktoré je v jeho rodnom

dome na evanjelickej fare. Múzeum je súčasťou Slovenského národného múzea. Na vrchu Bradlo je postavená mohyla na počesť M.R Štefánika, tu je aj pochovaný spolu s jeho talianskou posádkou. Pamätník navrhol architekt Dušan Jurkovič.

Štefánikova mohyla na Bradle nadchne obdivovateľov monumentov a aj milovníkov prírody. Týči sa na kopci vo výške 543 metrov nad morom a je odiaľ nádherný výhľad na okolitý kraj, na dolinu s dedinou Košariská a mestom Brezová pod Bradlom, na kopce Bielych a Malých Karpát, vidno z nej siluety Čachtického hradu.

Obrázok 3: Mohyla na Bradle

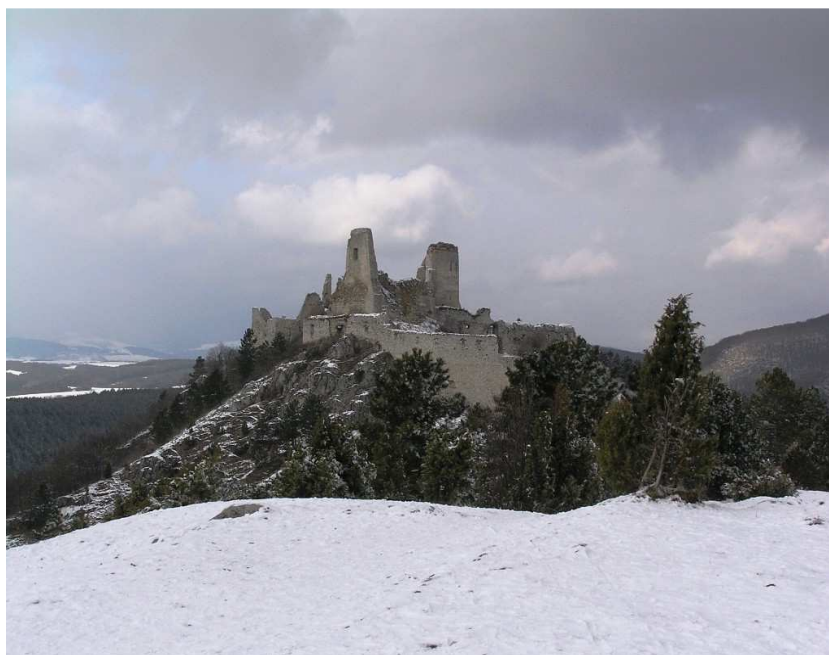

Zdroj: Henrieta Lopašková

5.4 Výlety na sever od Piešťan

Čachtice – sú vzdialené 18 km od Piešťan. Najvhodnejšia doprava je autom, lebo prímestská doprava nenadväzuje a sú tam dlhé prestávky alebo horským bicyklom. Čachtický hrad je 4 km od Čachtíc, vypína sa nad obcou Višňové. V 13. storočí hrad patril do sústavy pohraničných strážnych hradov na západnej hranici Uhorska. Mal viac majiteľov a najznámejším je Matúš Čák Trenčiansky. Je to hradná zrúcanina, pretože v roku 1708 hrad dobyli a vypálili vojská F. Rákocziho. Čachtický hrad smutne preslávila aj krvilačná grófka Alžbeta Báthoryová. Dnes tu môžeme pozerať na zrúcaniny horného, stredného a dolného hradu s opevnením a fragmentmi renesančných atík a pôvodných omietok. Hrad je do mája 2014 uzatvorený z dôvodu rekonštrukčných prác.

Obrázok 4: Hrad Čachtice

Zdroj: Soňa Vidová

Beckov – z Piešťan je vzdialenosť 26 km, je možné ísť vlakom a potom autobusom, príp. autom. Tento výlet je vhodný aj ako výlet na horskom bicykli. Priamo nad obcou Beckov je zrúcanina mohutného strážneho hradu, z prelomu 12. a 13. storočia. Hrad je Národnou kultúrnou pamiatkou. Hrad mal viac majiteľov, najznámejší je Matúš Čák Trenčiansky. Dnes sú prístupné už len ruiny hradu, ktoré sú zakonzervované. Z výšky hradného brala, ktoré je vysoké 70 m je možnosť pozrieť si okolie a určiť si trasu prehliadky ďalších pamätihodností Beckova. Je tu františkánsky kostol a kláštor, evanjelický kostol s kláštorom, Ambrovska kúria – múzeum, židovský cintorín a neskororenesančné kúrie.

V roku 2009 sa podarilo získať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu (SR), financovala sa z nich čiastočná rekonštrukcia kaplnky. *„V rámci tohto projektu sa doplnili a opravili nevhodne renovované murivá a realizovalo sa zastrešenie kaplnky a sakristie. Ďalšie etapy rekonštrukcie majú umožniť celoročné využitie objektu kaplnky ako sobášnej siene so zázemím pre konanie sobášnych obradov a zároveň jej interiér bude výstavnou sieňou umeleckých diel,*

ktoré budú tvoriť vhodnú dekoráciu k hlavnému účelu využitia.“(Hrad Beckov, online, cit. 2013-01-08).

Obrázok 5: Zrúcanina hradu Beckov

Zdroj : Soňa Vidová

Podolie – je vzdialené 13 km od Piešťan. Prístup je dobrý autom, autobusom a horským bicyklom po cyklotrase Malokarpatskej magistrály V Podolí je park miniatúr hradov a zámkov, volá sa Matúšovo kráľovstvo a v tomto roku bude oslavovať 10 rokov od založenia. V súčasnosti je tam 27 modelov hradov a zámkov, ktoré sú postavené podľa skutočnosti v mierke 1 : 50 a kostolíkov, ktoré sú v mierke 1 : 25. Modely sú spracovávané z historických pohľadníc, rytín, fasádnych výkresov a reálnych fotení a meraní v teréne. Nasleduje zakresľovanie a získavanie výkresových dokumentov z archívov a iných zdrojov. V ďalšej etape sa urobí návrh dobovej rekonštrukcie a nasleduje rozkreslenie hradu na jednotlivé objekty tak, aby sa dali modelársky spracovať. Výroba modelu od 3 mesiacov do 2 rokov a váži niekoľko ton.

Tematín – k zrúcanine hradu Tematín je najlepšia cesta autom alebo horským bicyklom, je vzdialený 25 km od Piešťan. Je tu aj možnosť turistiky po vyznačenej trase. Hrad vznikol v 2. polovici 13. storočia ako jeden zo strážnych hradov nad cestou nad údolím Váhu. Hrad veľakrát zmenil majiteľov. Dnes si môžeme pozrieť len ruiny hradu, obvodové murivá spevnené kamennou bosážou.

Obrázok 6: Zrúcanina hradu Tematín

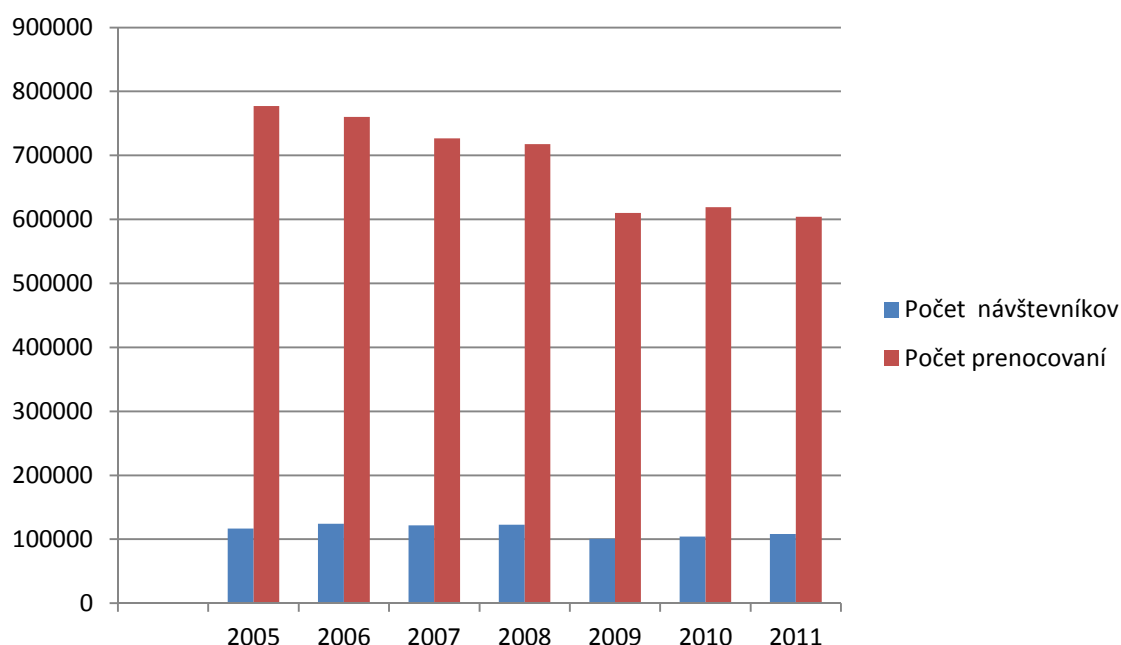
Zdroj: Henrieta Lopašková

PRAKTICKÁ ČASŤ

6 KARTA PIEŠŤAN

Vplyv hospodárskej krízy a prijatie jednotnej európskej meny v januári 2009 spôsobili na celoslovenskej úrovni výrazný prepád návštevnosti, pokles prenocovaní a tým aj pokles tržieb ubytovacích zariadení oproti roku 2008, ktorý bol z pohľadu výkonnosti odvetvia cestovného ruchu historicky najúspešnejším rokom. Z grafu je zrejmé, že sa táto situácia dotkla aj Piešťan.

Graf 1: Návštevníci ubytovacích zariadení v Piešťanoch

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, online, cit. 2013-02-11

V Piešťanoch je nová oblastná organizácia cestovného ruchu Rezort Piešťany, ktorá má podporiť činnosť svojich členov pri tvorbe a realizácii koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území svojej pôsobnosti. Členmi Rezortu Piešťany sa okrem mesta stali obce Banka, Moravany nad Váhom, ďalej Slovenské liečebné kúpele a hotely Sandor Pavillon, Máj a Park. Cieľom združenia je vytvoriť konkurencieschopnú destináciu na európskom trhu

a medzinárodnom trhu cestovného ruchu, zvýšiť návštevnosť, počet prenocovaní a zlepšiť obraz regiónu ako destinácie cestovného ruchu.

Pozorovaním bolo zistené, že táto nová organizácia cestovného ruchu nevyvíja dostatočnú aktivitu na propagáciu a združenie jednotlivých poskytovateľov služieb, tak vznikol nápad na regionálnu kartu zliav Piestany card.

6.1 Prípravná fáza, predstavenie

Formou rozhovorov bol uskutočnený prieskum trhu, ako budú poskytovatelia služieb v Piešťanoch a okolí reagovať na regionálnu kartu zliav – Piestany card a na návrh karty. Po rozhovoroch bol zaslaný dotazník s návrhom karty jednotlivým podnikateľským subjektom, s ktorými bol vedený rozhovor, kde mali vyznačiť súhlas alebo nesúhlas a v prípade súhlasu aj výšku zľavy a produkt, na ktorý bude poskytnutá táto zľava.

V nasledujúcej časti je popísané aké sú výhody karty, ako by sa mala využívať, kde by mala platiť a obchodné podmienky. Tieto časti boli prerokovávané pri rozhovoroch. Ponúknutá bola spolupráca a riešenie problémov spoločným marketingovým prístupom a oslovovaním zákazníkov. Karta by mala zahrňovať poctivé, kvalitné prevádzky rôzneho druhu, pričom jej vlastníckmi by sa mali stať turisti, návštevníci piešťanského regiónu, ale aj samotní obyvatelia Piešťan a okolitých obcí, ktorí vďaka nej získajú zľavy v partnerských prevádzkach. Prevádzky naopak získajú marketingovú podporu. Piešťany vždy boli a v budúcnosti aj budú mestom cestovného ruchu.

Účelom karty je zvýšiť zaujímavosť regiónu a jednotlivých prevádzok, držiteľia karty si budú môcť uplatňovať zľavy v partnerských prevádzkach po celý rok od zakúpenia karty. Informačné materiály a mapu budú mať zdarma. Cieľom projektu Piestany card je rozvoj a napredovanie cestovného ruchu v regióne piešťanského okresu. Projekt by mal zahrňovať prevádzky, ktoré sú vyhľadávané turistami, ale aj tie, ktoré sú vyhľadávané samotnými obyvateľmi. Podnikateľské subjekty by mali očakávať od projektu regionálnej karty zvýšenie

návštevnosti, zvýšenie ziskov, skvelú reklamu pre svoju prevádzku a vytvorenie povedomia, že prevádzka zapojená v projekte je zárukou kvality.

Popri výhodných zľavách pre klientov a komplexnej ponuke doplnkových služieb budú veľmi cennou spätnou väzbou pre ubytovateľov a ďalších poskytovateľov služieb získané informácie, podľa toho sa bude dať nastaviť ponuka do ďalšej sezóny. Oficiálnym distribútorom Piestany card sa môžu stať registrovaní ubytovatelia, ktorí odvádzajú mestám daň z ubytovania, touto cestou sa dá efektívne bojovať proti nelegálnym ubytovateľom.

Zdravú konkurencieschopnosť môže podporiť práve takáto územná spolupráca, ktorá ponúkne komplexný balík služieb. Vstúpiť do tohto projektu by mali mať možnosť všetky podnikateľské subjekty, ktoré majú záujem, aj keď nie sú členmi OOCR(Oblasťná organizácia cestovného ruchu).

6.2 O karte, výhodách a obchodných podmienkach

Karta zliav je ideálny prostriedok, lebo:

- zvyšuje prestíž mesta a okolia,
- zavádza adresný spôsob komunikácie,
- zvyšuje úroveň individuálnych rozhodovaní turistov a obyvateľov,
- prináša doteraz nepoznané dáta o správaní sa ľudí, ich prioritách,
- zapája v širokej miere podnikateľské subjekty,
- zvyšuje efektívnosť kultúrnych a športových zariadení,
- je to dlhodobá kontrolovateľná investícia.

Subjekty cestovného ruchu môžu prostredníctvom turistických kariet využívať aj ďalšie výhody, ktoré so sebou prinášajú:

- zníženie prevádzkových nákladov prostredníctvom automatizovaného systému,
- zlepšenie komunikácie so zákazníkmi,
- lepšie pochopenie správania návštevníkov,

- zvýšenie efektivity kultúrnych a športových zariadení,
- podporu kultúrno-spoločenských podujatí,
- podporu koncepcie rozvoja cestovného ruchu.

Ako by sa mala využívať karta:

- mala by byť kartou na meno klienta, neprenosná a mala by platiť odo dňa zakúpenia, príp. získania zdarma pri prenocovaní 2 noci a viac,
- výška zľavy by mala byť uvedená pri každej službe, ktorú klient môže získať s kartou a táto informácia by mala byť uvedená v sprievodcovi, táto zľava môže byť jednorazová, obmedzená na jeden vstup alebo neobmedzená,
- zľavy čerpané s kartou by nemali byť kombinovateľné s inými zľavami,
- pri čerpaní služieb na miestach, kde platí karta by bolo potrebné sa preukázať platným dokladom totožnosti.

Kde by mala platiť karta:

- vo všetkých zariadeniach, ktoré poskytujú zľavy – akceptačné miesta budú označené nálepkou, kde bude vyobrazená Piestany card na svetlomodrom podklade so žltým nápisom www.piestanyvisit.sk.

Predstavenie obchodných podmienok:

1. Piestany card – karta zliav, je karta s čiarovým kódom a unikátnym číslom, ktorá dovoľuje vlastníkovi karty čerpať zľavy 5% – 50% na služby partnerských zariadení. Za jednorazový poplatok môže čerpať zľavy u prevádzkovateľov služieb. Prevádzkovatelia v ponuke sú zmluvnými partnermi projektu Piestany card. Karta je predávaná a distribuovaná cez zmluvné predajné miesta.
2. Držiteľom karty je osoba, ktorá si ju kúpila na zmluvnom predajnom mieste alebo ju dostala pri splnení podmienok 2 a viac prenocovaní u prevádzkovateľa služieb. Je neprenosná, znie na meno.

3. Brožúra „Sprievodca Piešťan a okolia“ je dodávaná spolu s kartou, získava ju bezplatne každý držiteľ karty. Je tu zaradená aj mapa, sú tam uvedené všetky miesta s popisom ponúkaných služieb a výškou zľavy.
4. Cena je stanovená fixne, je uvedená v aktuálnom cenníku.
5. Zmluvný vzťah medzi zakladateľmi projektu a držiteľom karty vzniká zaplatením kúpnej ceny. Na predajnom mieste bude meno, čiarový kód a unikátne číslo vytlačené na opačnej strane Piestany card, spolu s dobou platnosti karty.
6. Predajnými miestami sú ubytovacie zariadenia v regióne Piešťany, miesta vybraných atraktivít, cestovné kancelárie v Piešťanoch a ich pobočky na Slovensku.
7. Držiteľ karty je oprávnený využívať všetky ponúkané zľavnené služby ktoré sú uverejnené v sprievodcovi a označené nálepkou.
Prevádzkovateľ služieb, kde platí Piestany card je oprávnený skontrolovať držiteľa karty a overiť jeho identitu. Použitie karty je registrované do databázy.
Držiteľ karty je pri využití služieb u zmluvného poskytovateľa služieb automaticky jeho klientom. Zakladatelia projektu nepreberajú žiadnu zodpovednosť za vzniknuté škody. Právny vzťah je medzi držiteľom karty a prevádzkovateľom služby a tento upravujú platné obchodné podmienky zmluvného partnera.
8. Držiteľ karty je povinný kartu uschovať. Zneužitie karty oprávňuje zakladateľov projektu k predčasnému vypovedaniu zmluvy.
9. Zmena služieb u partnera je vyhradená. Výška zliav je nemenná počas doby platnosti karty.
10. Doba platnosti zmluvy je uvedená na vydanej karte , po uplynutí doby platnosti automaticky stráca platnosť. Je možné automaticky vypovedať zmluvu držiteľovi karty po nedodržaní podmienok bez náhrady. Držiteľ karty je povinný kartu bez odkladu vydať.
11. Pri krádeži alebo strate by mal držiteľ karty túto udalosť nahlásiť, aby bola karta okamžite zablokovaná, a bude mu vydaná bezplatne nová karta.

Príroda a šport

Victoria bowling	hra	25%
	Reštaurácia, bar	15%
Squash club	hra	17%
	predajňa	10%
Tenisové centrum	kurty, ihriská	15%
Golgové ihrisko	hra , permanentka	35%
	simulátor	15%
Vodné lyžovanie	lístok na 5 jász	18%
	mimo prev. hodín prenajom	40%
Zimný štadión	korčuľovanie	10%
	permanentka na hokej	15%
Mestské kúpalisko	permanentka	11%

Reštaurácie a kaviarne

Blue ´s	konzumácia jedál a nápojov	10%
Borona Mexico	konzumácia jedál a nápojov	10%
Koliba U Samuhela	konzumácia jedál a nápojov	10%
Le Griffon	konzumácia jedál a nápojov	10%
Slovenský dvor	konzumácia jedál a nápojov	10%
Alexandra cukráreň	konzumácia nad 10 €	11%
Cezar Cafe	konzumácia nad 8 €	10%
Korzo cukráreň	na miešané nápoje a zákusky	8%
Elizabeth Caffé	na zákusky a kávu	10%
Lemon Cafe a Coctail	konzumácia nad 30 €	30%
Monsalvy	konzumácia nad 25 €	25%
	škola pečenia	16%

História a kultúra

Balneologické múzeum	vstup	10%
Kino Fontána	permanentka na 10 vstupov	20%
MsKs	vstupy na výstavy, 4 osoby a viac	15%
Dom umenia	výstavy	zdarma
	vstupenky na koncerty	15%

Služby

nákup v Intersporte	nákup nad 25 €	10%
nákup v predajni suvenírov	na všetko	11%

Keďže návratnosť pozitívnych odpovedí bola 70%, javí sa nám, že podnikateľské subjekty majú záujem o spoluprácu a táto cesta je otvorená a že stačí pár krokov k úspešnému naštartovaniu. Určite si uvedomili, že táto cesta prináša výhody. Subjekty ponúkajúce zľavu, sú zaradené do zoznamu atraktív, výletných miest a ubytovacích či gastronomických zariadení, v ktorých je možné Piestany card využívať. Tieto subjekty sa stávajú nositeľmi spoločnej značky. Turistické karty významne prispievajú k zlepšeniu spolupráce a sú nástrojom spoločnej propagácie.

Význam používania turistických kariet v praxi prináša so sebou značné výhody, z pohľadu návštevníkov aj zo strany podnikateľských subjektov cestovného ruchu. Využívaním kariet turisti a domáci získajú možnosť čerpania zliav a okamžitých finančných výhod a je podporený aj samotný predaj produktov cestovného ruchu. *„Držitelia karty sú zaradení medzi priaznivcov regiónu, ktorým sa pravidelne elektronickou poštou posielajú informácie o novinkách a ponukách trávenia voľného času v regióne.“*(Gúčik, 2011, s.228). V tomto procese je zjavný nárast počtu turistov a následné zvýšenie návštevnosti daného mesta, ktoré sa prejaví vyššími ziskami pre zainteresované strany. Prínos turistických kariet je teda pre subjekty cestovného ruchu nepopierateľný.

ZÁVER

Kúpeľné mesto Piešťany si v tomto roku bude pripomínať významnú udalosť, 900 rokov prvej písomnej zmienky. Piešťany majú bohatú minulosť, prešli zložitým procesom historického vývinu. Museli čeliť nielen tureckým vpádom, prvej a druhej svetovej vojne, ale spočiatku i nezájmu vlastníkov Piešťan. Na rozdiel od ostatných kúpeľných miest na Slovensku, sa Piešťany nemohli pochváliť žiadnym rozvojom a budovaním kúpeľov. Prvé kroky pre rozvoj kúpeľov podnikli Erdödyovci, ich zásluhou sa postavili Napoleonské kúpele. Mali záujem o výstavbu kúpeľov, ale ich plány boli zmarené hospodárskou krízou. Boli nútení prenajať kúpele rodine Alexandra Wintera, ktorý sa zaslúžil o výstavbu viacerých významných budov v Piešťanoch a vytvorenie barololamača, ktorý sa stal symbolom Piešťan.

Piešťany sa okrem kúpeľov môžu pýšiť i rozsiahlym mestským parkom a krásnym okolím kúpeľov. Veľkú obľubu u mnohých návštevníkov, ale i obyvateľov mesta, majú jazierka s leknami, ktoré sa nachádzajú na kúpeľnom ostrove. Netreba zabúdať ani na obľúbené výlety loďou po rieke Váh, príjemné prechádzky na Červenú vežu, kde si návštevníci môžu pochutnať na špecialitách reštaurácie Koliba. Samozrejme nielen v kúpeľoch a ich okolí majú hostia čo obdivovať, môžu navštíviť okolité obce, kde sa nachádzajú taktiež zaujímavé miesta, napríklad: rodisko Mórica Beňovského, Šikmá veža vo Vrbovom, Štefániková Mohyla na Bradle, Košariská rodisko Milana Rastislava Štefánika, Čachtický hrad, Čertova pec a ďalšie krásne miesta. Skutočne v okolí kúpeľného mesta Piešťan je veľa nádherných miest pre výlety, oddych, športovanie, rekreáciu a zábavu.

Mesto Piešťany má veľa možností ako získať a udržať si nielen kúpeľných hostí, ale i návštevníkov mesta. Treba im ponúkať nielen kvalitné služby za prijateľné ceny, príjemný a kvalifikovaný personál, ale je nevyhnutné ich aj oboznamovať s možnosťami, ktoré im mesto ponúka. V meste vznikla oblastná organizácia cestovného ruchu Rezort Piešťany, ktorá má riešiť všetky otázky spojené s cestovným ruchom, má podporiť činnosť svojich členov pri tvorbe a realizácii koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území svojej pôsobnosti.

Na základe pozorovania boli zistené určité nedostatky v tejto organizácii, nie je dostatočná aktivita na propagáciu a združenie jednotlivých poskytovateľov služieb. Mesto nemá vytvorenú Kartú Piešťan. Preto by bolo vhodné podať návrh pre vytvorenie Piestany Card. Táto karta bude poskytovať zľavy na miesta, o ktoré majú hostia záujem. Držitelia karty si budú môcť uplatňovať zľavy v partnerských prevádzkach po celý rok od zakúpenia karty, pravidelne budú informovaní o poskytovaných zľavách. Vytvorením tejto karty sa zvýši atraktivnosť Piešťan, napomôže rozvoju cestovného ruchu v danom regióne a zlepši sa informovanosť hostí a hlavne prispeje ku konkurencieschopnosti jednotlivých zariadení.

Regionálna karta naštartuje rozvoj turizmu. Karty fungujú na Slovensku aj v Európe, a tam, kde sú už nejaký čas je zrejmé, že stúpol počet hostí, aj návštevníkov. Táto karta, tým že je registrovaná, získava prehľad o tom, či ju použili hostia, ktorí boli aj ubytovaní alebo len jednodňoví návštevníci a tiež prehľad o tom, ktoré zľavy, resp. atrakcie sú vyhľadávané. Realizácia zavedenia karty bude ponúknutá oblastnej organizácii cestovného ruchu Rezort Piešťany.

Dôležité je vhodne propagovať ponúkané služby a pritom treba klásť dôraz na kvalitu ponúkaných služieb. Vďaka tomu je zákazník spokojný a môžeme očakávať jeho návrat do mesta Piešťan, ale i dobré referencie ďalším potenciálnym zákazníkom.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

Zoznam použitých slovenských zdrojov

BOLERÁZSKY, A. *Maharadžovia v Piešťanoch*. Piešťany: Balneologické múzeum, 2004. ISBN 80-89155-03-0.

DOLEŽAL, D. *Piešťany*. Bratislava: Fotostudio Havran, 2002. ISBN 80-968831-0-0.

GÚČIK, M. et al.. *Manažment regionálneho cestovného ruchu*. Banská Bystrica: Dali-BB, s.r.o., 2007. ISBN 978-80-89090-34-1.

GÚČIK, M. et al.. *Manažment cestovného ruchu*. 2. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-89090-67-9.

GÚČIK, M. et al.. *Marketing cestovného ruchu*. 1. vyd. Banská Bystrica: Dali-BB, s.r.o., 2011. ISBN 978-80-89090-85-3.

JAKUBÍKOVÁ, D. *Strategický marketing*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2005. ISBN 80-245-0902-4.

LESÁKOVÁ, D. et al. *Strategický marketing*. 1. vyd. Bratislava: Ekonomická univerzita, 1994. ISBN 80-225-0530-7.

MARSCHALL, M. F. *Liečivé pramene Piešťan*. Piešťany: Balneologické múzeum, 2002. ISBN 80-968258-7-9.

NOVACKÁ, Ľ. et al.. *Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca*. 1. vyd. Bratislava: Ekonóm, 2010. ISBN 978-80-225-2982-2.

RYGLOVÁ, K., M. BURIAN a I. VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.

ŠIMOVÁ, L. a V. KRUPA. *Piešťany*. 1. vyd. Piešťany: Pallas, 2003. ISBN 80-968385-3-9.

ŠÍPOŠ, J. *Piešťany v premenách vekov*. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1992. ISBN 80-215-0197-9.

WINTER, Ľ. *Spomienky na Piešťany*. 2. vyd. Piešťany: Balneologické múzeum, 2006. ISBN 80-968258-4-4.

Zoznam použitých internetových zdrojov

HRAD BECKOV. [online]. © 2012-2013 [cit.2013.01.08]. Dostupné z: <http://www.hrad-beckov.sk/o-hrade/obnova-hradu/>.

KÚPEĽNÝ ÚSTAV F. E. SCHERERA PIEŠŤANY. [online] © 2011 [cit. 2013-01-16]. Dostupné z: <http://kupelepn.sk/o-nas/>.

MESTO PIEŠŤANY. *Kalendár podujatí v roku 2013*. [online]. © 2006 [cit. 2013-01-31]. Dostupné z: <http://www.piestany.sk/index.php?id=715&L=0%2Findex.php%3Fsk%3D>.

MESTO PIEŠŤANY. *Nehnutelné pamätihodnosti* [online] © 2006 [cit. 2013-01-15]. Dostupné z: <http://www.piestany.sk/index.php?id=671>.

MUZEUM.SK. *Expozície*. [online]. [cit. 2013/01/26]. Dostupné z: <http://www.muzeum.sk/?obj=muzeum&ix=bm>.

PNKY.SK. *Letisko ožije, spojenie s Berlínom bude opäť realitou*. [online]. [cit. 2013-01-09]. Dostupné z: <http://www.pnky.sk/aktuality/letisko-ozije-spojenie-s-berlinom-bude-opat-realitou/>

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Orchidey Piešťan a okolia*. [online]. © 2009 - 2013 [cit. 2013/01/12]. Dostupné z : <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/piestany-a-okolie/orchidey-piestan-a-okolia/>.

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Parky*. [online]. © 2009 - 2013 [cit. 2013-01-09]. Dostupné z: <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/piestany-a-okolie/parky/>.

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Príroda*. [online]. © 2009 - 2013 [cit.2013-01.10]. Dostupné z: <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/piestany-a-okolie/priroda/>.

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Stravovanie*. [online]. © 2009 - 2013 [cit.2013-01-06]. Dostupné z : <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/firmy-a-institucie/stravovanie/>.

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Stromy Piešťan*. [online]. © 2009 - 2013 [cit.2013-01-11]. Dostupné z: <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/piestany-a-okolie/stromy-piestan/>.

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Ubytovanie*. [online]. © 2009 - 2013 [cit.2013-01-05]. Dostupné z: <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/firmy-a-institucie/ubytovanie/>.

PIEŠŤANSKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM. *Život v termálnych jazierkach*. [online]. © 2009 - 2013 [cit.2013-01-21]. Dostupné z: <http://www.pic.piestany.sk/prakticke-info/piestany-a-okolie/zivot-v-termalnych-jazierkach/>.

PNKY.SK. *Letisko ožije, spojenie s Berlínom bude opäť realitou*. [online]. [cit. 2013-01-09]. Dostupné z: <http://www.pnky.sk/aktuality/letisko-ozije-spojenie-s-berlinom-bude-opat-realitou/>.

SLOVENSKÉ LIEČEBNÉ KÚPELE PIEŠŤANY, a.s. [online]. ©2011 [cit.2013-01-08]. Dostupné z: <http://www.kupelepiestany.sk/>.

SPRÁVA SLOVENSKÝCH JASKÝŇ. *Jaskyňa Driny*. [online]. © 2006 [cit.2013-01-08]. Dostupné z: <http://www.ssj.sk/jaskyne/spristupnene/driny/historia-sucasnost/>.

ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Cestovný ruch*. [online]. © 2.4.2012 [cit.2013-02-11]. Dostupné z: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=6519>.

ZOZNAM OBRÁZKOV, GRAFOV A TABULEK

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Kaplnka.....	20
Obrázok 2: Krajinský most.....	22
Obrázok 3: Mohyla na Bradle.....	38
Obrázok 4: Hrad Čachtice	39
Obrázok 5: Zrúcanina hradu Beckov.....	40
Obrázok 6: Zrúcanina hradu Tematín	41

Zoznam grafov

Graf 1: Návštevníci ubytovacích zariadení v Piešťanoch.....	42
---	----

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Prehľad kultúrnych podujatí v Piešťanoch.....	28-29
--	-------

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha A – Zoznam hotelov v Piešťanoch	I
Príloha B – Zoznam kúpeľných hotelov v Piešťanoch	II
Príloha C – Zoznam penziónov a ubytovní v Piešťanoch	III
Príloha D – Zoznam reštaurácií, pizzerií, kaviarní a cukrární v Piešťanoch	IV
Príloha E – Dotazník s návrhom karty Piestany card.....	V

PRÍLOHY

Príloha A – Zoznam hotelov v Piešťanoch

Magnólia **** Nálepková 1	00421 33 7626251	www.hotelmagnolia.sk repcia@hotelmagnolia.sk
Panoráma **** Červená veža 7	00421 33 7735360	www.panoramahotel.sk hotel@panoramahotel.sk
Park Avenue **** Beethovenova 3	00421 33 7910999	www.hotelparkavenue.sk info@hotelparkavenue.sk
Patrícia **** Červená veža 151	00421 33 7724005	www.hotelpatricia.sk info@hotelpatricia.sk
Pavla **** Sad A.Kmet'a 76	00421 33 7743422	www.hotelpavla.com info@hotelpavla.com
Sandor Pavilon **** Štefánikova 2B	00421 33 7733734	www.hotelsandor.sk info@hotelsandor.sk
Sergijo **** Odborárska 7	00421 33 7626646	www.sergijo.sk hotel@sergijo.sk
City *** Winterova 35	00421 33 7725454	www.hotelcity.sk hotelcity@hotelcity.sk
Máj *** Hlboká 49	00421 33 7741202	www.hotelmaj.sk repcia@hotelmaj.sk
Odevák *** & Dependance Odborárska 15	00421 33 7974111	www.hotel-odevak.sk repcia@hotel-odevak.sk
Park *** Nábřežie I.Krasku 2	00421 33 7951111	www.hotelpark.sk reception@hotelpark.sk
Satelit *** Nám. J.Murgaša 3	00421 33 7725833	www.hotelsatelit.sk repcia@hotsatelit.sk
Sorea Sĺňava *** Hlboká 47	00421 33 7980111	www.sorea.sk slnava@sorea.sk
Vila Anne-Mary *** Pod Párovcami 3	00421 33 7740510	www.vila-online.com annemary@vila-online.com

Zdroj: Piešťanské informačné centrum, online, cit. 2013-01-05

Príloha B – Zoznam kúpeľných hotelov v Piešťanoch

Thermia Palace ***** Kúpeľný ostrov 13	00 421 33 7756111	www.kupelepiestany.sk thermia@spapiestany.sk
Balnea Espla. Palace **** Kúpeľný ostrov 13	00 421 33 7755211	www.kupelepiestany.sk booking@spapiestany.sk
Balnea Grand Splendid *** Kúpeľný ostrov 13	00421 33 7754211	www.kupelepiestany.sk booking@spapiestany.sk
Villa Berlin *** Sad A.Kmet'a	00421 33 7757733	www.kupelepiestany.sk booking@spapiestany.sk
Jalta ** & Dependance Winterova	00421 33 7753111	www.kupelepiestany.sk booking@spapiestany.sk
Pro Patria ** Kúpeľný ostrov 13	00421 33 7756211	www.kupelepiestany.sk booking@spapiestany.sk

Zdroj: Kúpele Piešťany, online, cit. 2013-01-08

Príloha C – Zoznam penziónov a ubytovní v Piešťanoch

Benátky Topoľčianska 1	00421 33 7721189	www.benatky.sk benatky@benatky.sk
Bodona Bodona 53	00421 33 7915111	www.bodona.sk info@bodona.sk
Diana Matúškova 21	00421 33 7744200	www.diana.sk info@diana.sk
Hellene Relax Club Hlboká 98	00421 33 7721931	www.hellene.sk penzion@hellene.sk
Pod vežou Nitrianska 24	00421 33 7741729	www.penzionpodvezou.sk info@penzionpodvezou.sk
Rybársky Dvor **** Bratislavská 151	00421 33 7914011	www.rybarskydvor.sk info@rybarskydvor.sk
Zachej Cesta J.Alexyho 8	00421 33 7735777	www.penzionzachej.sk repcia@penzionzachej.sk
Hotelová akadémia L.Wintera - internát Stromová 34	00421 33 7726431	www.hastropy.sk
Domov mládeže pri SPŠE Winterova 70	00421 33 7721364	www.spsepn.edu.sk -
Stredná záhradnícka škola Brezová 2	00421 33 7725511	www.szaspn.sk

Zdroj: Piešťanské informačné centrum, online, cit. 2013-01-05

Príloha D – Zoznam reštaurácií, pizzerií, kaviarní a cukrární v Piešťanoch

Blue ´s Staničná 39	421948 32 14 56
Borona Mexico Winterova 29	421905 38 68 06
Caffe Art Gallery Sad A. Kmeťa 7	421915 00 87 02
Grand Café Winterova 636	421 33 7740691
Kanton - čínska rešt. Winterova 636	421 33 7725122
Koliba U Samuhela Lesná 12	421 33 7745444
Kursalon Beethovenova 5	421 33 7757351
Le Griffon Winterova 29	421 905 416 939
Slovenský dvor A.Trajana 6	421 33 7621398
Orchidea Beethovenova 20	421 33 7728868
Alexandra cukráreň Winterova 10	421 33 7621503
Cafe Wien Winterova 636	421 33 7621720
Cezar Cafe Teplická 22	
Korzo cukráreň Winterova 36	
Elizabeth Caffè Kúpeľný ostrov 18	421 33 7000043
Lavazza Winterova 62	
Monsalvy Pribinova ulica	421 33 7730110

Zdroj: Piešťanské informačné centrum, online, cit. 2013-01-05

Príloha E – Dotazník s návrhom karty Piestany card

DOTAZNÍK

Dobrý deň,

obraciame sa na Vás s prosbou o vyplnenie dotazníka ohľadne karty – Piestany card, o ktorej sme už spolu hovorili. Je to pre účely bakalárskej práce s témou Piešťany a okolie, regionálny rozvoj.

1. Máte záujem byť členom projektu Piestany card – poskytnutie zliav na Vaše služby

° **ÁNO** ° **NIE**

Pokračujte pri odpovedi **ÁNO**

2. Služba, na ktorú by ste poskytli zľavu výška zľavy v %

.....

.....

pri zľave na ubytovanie od koľko nocí

Ďakujeme za Váš čas

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Meno autora: Henrieta Lopašková

Odbor: Management cestovného ruchu

Forma štúdia: kombinovaná

Názov práce: Piešťany a okolie, regionálny rozvoj

Rok: 2013

Počet strán textu bez príloh: 44

Celkový počet strán príloh: 5

Počet titulov slovenských použitých zdrojov: 13

Počet internetových zdrojov: 17

Vedúci práce: RNDr. Antónia Dvoranová